

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 157 (5629) 21 avqsut 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Qurban bayramı bütün dünya müsəlmanlarının mənəvi-ruhi birliyini təcəssüm etdirir"

Prezident İlham Əliyev Qurban bayramı münasibətilə
Azərbaycan xalqını təbrik edib

12

Armen Minasyan Nikol Paşinyanın yalanını
üzə çıxardı

A black and white portrait of Armenian Minister Armen Minasyan, wearing a suit and tie.

2

"Jewish Journal": Na
Koçaryan, na da
Sarkisyan ədalət
mühakiməsindən yaxa
qurtara biləcəklər

A screenshot of a news article from the Jewish Journal website, featuring a photo of Kocharyan and Sarkisyan.

8

Müqəddəs Qurban
bayramında
edəcəklərimiz...

A black and white photograph of a sheep with curved horns.

“Qurban bayramı bütün dünya müsləmanlarının mənəvi-ruhi birliyini təcəssüm etdirir”

Prezident İlham Əliyev Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib

Prezident İlham Əliyev Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib. AZERTAC xəbər verir ki, təbrikdə Qurban mərasimini Uca Yaradana məhəbbət və itaət, yüksək mənəvi-əxlaqi dəyərlərə hörmət, hər bir bəşər övladına mərhəmət və düzümlülük təlqin edən İslam dininin insanlar üçün hidayət yolu seçilməsi ilə əlamətdar olduğu bildirilir. Dövlətimizin başçısı qeyd edir ki, bu mübarek bayram bütün dünya müsləmanlarının mənəvi-ruhi birliyini, əməlisaleh insanların Tanrı sevgisini və haqq-ədalət naminə hər cür fədakarlığa hazır olmalarını təcəssüm etdirir.

Vurğulanır ki, mütərəqqi İslami dəyərlərə bağlılığı ilə seçilən Azərbaycan xalqı əsrlər boyu, hətta en mürəkkəb dövrlərdə Qurban bayramını özünü ezziz günlərində biri kimi qoruyub saxlayıb. Hazırda minlərlə həmvətənimizdən araladırda olduğu milyonlara müsləman məqəddəs Həcc ziyanında möhtəşəm həmrəylik nümayiş etdirərək, Uca Yaradana şükranları bildirir, ölkəmizdə və dünyada sülhün, əmin-amanlığın bərqərarılması üçün dualar edirlər.

Təbrikdə deyilir: “Bayram günləri müsləmanlarımız Allah və din

yolunda öz müqəddəs borcunu yeriye yetirir, qurbanlar kəsilir, imkansızlara və ehtiyacı olanlara yardım edilir, şəhidlərimizin nurlu xatirəsi ehtiramla yad olunur. Məmənuniyyət hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, hər belə bayram cəmiyyətimizdə xeyirxahlığını, birlik və berabərliyin, Vətəne və milli dövlətçiliyi sədاقətin təntənesinə

çevrilir”.

Prezident İlham Əliyev əmin olduğunu bildirir ki, bu mübarek bayram müstəqil Azərbaycan Respublikasının tərəqqisi naminə xalqımızın qəhrəmanlıq və fədakarlıq qüdrətini artıracaq, ölkəmizdə vətəndaş sülhünü və milli-mənəvi həmrəyliyi daha da gücləndirəcəkdir.

Dövlətimizin başçısı təbrikli bu sözlərlə bitirir: “Əziz bacı və qardaşlarım! Kəsdiyiniz qurbanların Allah tərəfindən qəbul olunması arzusu ilə bir daha hər birinize möhkəm cansağlığı, ailələrinizə firavənlilik, sūfrələrinizə bol ruzi-bərəket arzulayıram. Qurban bayrağınız mübarek olsun!”.

“Jewish Journal”: Nə Koçaryan, nə də Sarkisyan ədalət mühakiməsindən yaxa qurtara bilməyəcəklər

ABŞ-da çıxan “Jewish Journal” nəşrində Xocalı qırğınından şahidi, bu dəhşətli qətləmdən möcüzəli şəkildə salamat qalmış Dürdənə Ağayevanın “Ermənistən sabiq prezidenti Koçaryanın həbsi və Xocalı soyqırımı” adlı məqaləsi dərc olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, D.Ağayeva məqalədə dinc Xocalı sakinlərinin kütlevi qətlinin əsas günahkarlarından birinin - Ermənistən sabiq prezidenti Robert Koçaryanın həbsinə münasibətini bildirib. Məqalədə deyilir ki, o, iki həftə əvvəl bu xəbəri eşidəndə, yaxşı mənənətəccübənib. Yerevanda həbs olunan Koçaryan konstitusiya quruluşunun devrilməsinə cəhdə və 2008-ci ilin martında Ermənistanda seçkilərin nəticələrindən sonra 10 nəfərin ölümürlərində ittiham olunub.

D.Ağayeva yazı: “Mən Koçarıyanı təkcə varisi Serj Sarkisyanın hakimiyyətinin təsdiq edilməsi namənə öz həmvətənlərinin qətlində günahkar olan Ermənistən sabiq prezidenti (1998-2008-ci illər) kimi deyil, həm də, ilk növbədə, Azərbaycan ərazilərinin işğalında,

The Arrest of the Former Armenian President Kocharyan and the Khojaly Genocide

həmvətənlərimin doğma ata-baba yurdlarından didərgin salınmasında və qətlə yeririlməsində, soyuq mühərbiə başa çatandan sonra Avropada ilk soyqırımının - Xocalı soyqırımının töredilməsində xüsusi rol oynamış bir şəxs kimi tanıyorum”.

Dinc Azərbaycan vətəndaşlarının qətlində Ermənistən rəhbərliyinin rolundan danışan D.Ağayeva vurğulayır: “Koçaryanın həbsi bir daha sübut edir ki, özgə xalqa qarşı cinayet töretnəməş, xüsusən dəhşətli Xocalı soyqırımında iştirak etməsi ilə bağlı ittihamları isə irəli sürməyib”.

Sonra Xocalıda töredilən faciəli hadisələri təsvir edən müəllif 613 silahsız azərbaycanının, o cümlə-

dən uşaqların, qadınların, qocaların kütləvi qətləminin, habelə erməni hərbçilərinin əsir götürülmüş dinc xocalılarının başına gətirdiyi vəhşiliklərin təfərrüatını açıqlayır. O bildirir ki, “Human Rights Watch” hüquq müdafiə təşkilatı Xocalı cinayətini Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsinin “ən böyük qırğını” adlandıraq, Azərbaycan vətəndaşlarının kütləvi qətləne görə məsuliyyəti bilavasitə erməni hərbçilərinin üzərinə qoyub. Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi də 2010-cu il tarixli qərarında Xocalı bərəsində faktları təsdiq edib, 10-dan çox ölkə və ABŞ-in 23 ştatı isə öz qətnamə və proklamasiyalarında bu soyqırımı rəsmi surətdə pişləyib. BMT Təhlükəsizlik Şurası 1993-cü ildə Azərbaycanın bütün Qarabağ regionunun Ermənistən tərəfindən işğalını və burada aparılan etnik təmizləmə siyasətini pişləyen, habelə Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərdən Ermənistən silahlı qüvvələrinin dərhal və qeyd-şərtlərə təsdiq etməyə hazır deyildir. Koçaryan isə azadlıqla çıxandan dərhal sonra Ermənistən siyasetinə qayıtmış qərarını açıqlayıb.

Müəllif məqalənin sonunda qeyd edir ki, Xocalı soyqırımının günahkarları məhkəmə qarşısında durmalıdır, çünkü nə Koçaryan, nə də Sarkisyan ədalət mühakiməsindən daim yaxa qurtara bilməyəcəklər.

Yusif Babanlı
AZERTAC-in xüsusi müxbiri
Vəsiqə

Rəsmi xronika

Avqustun 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin hərbi qulluqçularının təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. AZERTAC xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikası Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin yaranmasının 25 illiyi münasibətilə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən fərqləndiklərinə görə Xidmətin bir qrup hərbi qulluqçusu təltif edilib.

Prezidentin Sərəncamına əsasən Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin reisi, general-polkovnik Vaqif Axundov 1-ci dərəcəli “Vətəne xidmətə görə” ordeninə layiq görüllər. Həmçinin iki nəfər 2-ci dərəcəli, iki nəfər 3-cü dərəcəli “Vətəne xidmətə görə” ordeini, 9 nəfər “Vətən uğrunda”, 9 nəfər “İgidliyə görə”, 25 nəfər “Hərbi xidmətlərə görə” medalları ilə təltif olunub.

***

Prezident İlham Əliyev avqustun 20-də “Cəlilabad rayonunun Ələt-Astara-İran İslam Respublikası ilə dövlət sərhədi (143 km)-Maşlıq-Muğan-Söyüldü-Kazımabad-Göytəpə-Privolnoye-Ağdaş-Soyuqbulaq avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Sərəncam imzalayıb.

AZERTAC xəbər verir ki, qırx iki min nəfər əhalinin yaşadığı 15 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Ələt-Astara-İran İslam Respublikası ilə dövlət sərhədi (143 km)-Maşlıq-Muğan-Söyüldü-Kazımabad-Göytəpə-Privolnoye-Ağdaş-Soyuqbulaq avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 13,7 milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılib.

onun həbsdən azad edilməsi barədə xəbər onu əsla təccübəndirənəməyib, çünkü bu fakt aydın şəkildə nümayiş etdirir ki, Ermənistən hələ də qanunlara riayət etməyə və uzun illər onun özüne və bütün Cənubi Qafqaz regionuna böyük ziyan vurmuş cinayətkarları təqib etməyə hazır deyildir. Koçaryan isə azadlıqla çıxandan dərhal sonra Ermənistən siyasetinə qayıtmış qərarını açıqlayıb.

Müəllif məqalənin sonunda qeyd edir ki, Xocalı soyqırımının günahkarları məhkəmə qarşısında durmalıdır, çünkü nə Koçaryan, nə də Sarkisyan ədalət mühakiməsindən daim yaxa qurtara bilməyəcəklər.

Amerikanın İran sanksiyaları və Cənub Qaz Dəhlizi: Azərbaycan regionun iqtisadi və geosiyasi lideri kimi

Rəsmi Vaşinqtonun İrana qarşı sanksiyalar bərpa etməsinin əks-sədası davam edir. Bir sıra böyük dövlətlər, o cümlədən Avropa İttifaqı ölkələri çətin vəziyyətlə üz-üzə qalıblar. Hazırda supergüclər arasında bu sanksiyalarla bağlı müzakirələr davam edir. Avropanın bir sıra şirkətləri İrani tərk edirlər. Bəziləri isə bütün risklərə rəğmən, orada qalırlar. Rusiya ənənəvi olaraq bu sanksiyalara qoşulmur. Türkiye-ABŞ münasibətlərində də İrana qarşı sanksiyalar daha təsirli rol oynamağa başlayır. Bütövlükdə Yaxın Şərqi bu addımın ciddi təsiri altında düşməkdədir. Və bu, yalnız iqtisadi sahə ilə məhdudlaşdırır. İndi ekspertlər təhlükəsizlik istiqamətində də gözlənilməz addımların ola biləcəyini istisna etmirlər. Bir sıra mətbü nəşrlər bu bağlılıqla İsrailin Baş naziri Benyamin Netanyahu'nun gizli surətdə Misişə gələrək dövlət başçısı Əbdülfəttah Əl-Sisi ilə görüşməsini vurğulayırlar. Bütün bu proseslərin fonunda Amerika Prezidenti Donald Trampin xüsusi qeydlə Cənub Qaz Dəhlizini sanksiyalarından kənarda saxlaması son dərəcə ciddi əhəmiyyət kəsb edən tarixi hadisədir. Mütəxəssislər bunun iqtisadi, siyasi, geosiyasi və təhlükəsizlik aspektlərini analiz edir, müəyyən proqnozlar verirlər. Biz məsələnin bu aspekti üzərində geniş dəyanmağı lazımlı bildik.

İrana qarşı: Amerika yeni mührəbəyə başlayıb

ABŞ-in avqustun 6-da İranın nüvə programına dair beynəlxalq sazişdən - Hərtərəfli Birgə Fəaliyyət Planından (HBFP) çıxmazı ilə əlaqədar Tehrana qarşı sanksiyaları bərpa etməsi bütün dünyani silkləməkdədir. Bu addım demək olar ki, bütün ölkələrin iqtisadiyyatına təsir edir. İlk növbədə, Avropa İttifaqı, Yaxın Şərqi, Rusiya və Çinin iqtisadiyyatı üçün yeni şərait meydana çıxır. Sanksiyaların birinci hissəsində İran avtomobil sənayesinə, qızıl və digər qiymətlilərə, alüminium və polada, qrafit və kömür alqı-satışına, eləcə də İranın ABŞ-a ixrac etdiyi xalça və ərzaq məhsullarına qarşı məhdudlaşdırıcı tədbirlər nəzerde tutulub. Noyabrın 4-də başlayacaq ikinci mərhələdə isə İranın energetika sənayesi, neft sazişləri, həbələ İran Mərkəzi Bankı ilə transaksiyalar hədəfə alınacaq.

Maraqlıdır ki, Vaşinqton yuxarıda vurğulanan saziş imzalanana qədər olan sanksiyaların daha güclü məhdudlaşdırıcı tədbirlər həyata keçirməyi planlaşdırır. Burada başlıca məqsədin İranın neft gəlirlərini sıfıra endirməkdən ibarət olduğu ayrıca qeyd edilir. Bunnar o deməkdir ki, Amerika İrana qarşı əsl iqtisadi mührəbə aparmaq fikrindədir. Prezident Donald Tramp da bəyanatlarında mövqeyinin çox ciddi olduğunu ifade edir. Bele təsəssürat yaranır ki, ABŞ rəhbərliyi qəti şəkildə antiiran kursunu yeritmək niyyətindədir.

Mütəxəssislər bu kimi məqamları vurğulamaqla dünyada vəziyyətin çox gərgin olduğunu ifade etməye çalışırlar. Doğrudan da, indi Avropa, Yaxın Şərqi ölkələri tutacaqları mövqenin üzərində düşünlərlər. Xüsusilə Aİ üzvləri İranla münasibətlərin yenidən necə qurula biləcəyi üzərində baş sindirilərlər. Tehranın onlardan gözləntiləri

az deyil. İran Prezidenti Həsən Ruhani bəyan edib ki, Avropa proseslərə qəti münasibətini bildirməlidir. Ancaq hələlik konkret bir nəticə yoxdur.

Rusiyanın mövqeyi aydınlaşdırır. Rəsmi Moskva İrana qarşı sanksiyalara qoşulmur. Türkiye faktoru ekspertlərin daha çox marağına sebəb olub. Ankara bəyan edib ki, İranla əlaqələri davam etdirəcək və heç bir qüvvə onu bu mövqeyindən döndəre bilməz. Pekin de dolayısı ilə ABŞ-in sanksiyalarına neqativ münasibətini bildirir. Çin Rusiya və Türkiyəyə dəstək verməklə faktiki olaraq İranı müdafiə etdiyini göstərir.

Bütün bunlar bir reallığı ortaya qoyur - ABŞ-in İrana qarşı sanksiyaları iqtisadi-energetik aspektlə yanaşı, geosiyasi müstəvidə də ciddi qlobal problemlər meydana çıxarmaqdadır. Hazırda dünya iqtisadi sistemi bu səbəbdən yeni böhranlara sürüklenməkdədir. O cümlədən Azərbaycana qonşu olan Türkiye və Rusiya ilə bağlı mürəkkəb vəziyyət yaranır. Bu proses hələ də davam edir.

Bele bir şəraitdə D.Trampin xüsusi qayda ilə Cənub Qaz Dəhlizini sanksiyalarından kənarda saxlaması əhəmiyyətli geosiyasi hədisedir. Mütəxəssislər bununla bağlı öz fikirlərini bildirirlər. Onlar "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin daha əhəmiyyətli bir aspekti də var ki, bu da Azərbaycan rəhbərliyinin həyata keçirdiyi xarici siyasetin, o cümlədən enerji siyasetinin məzmunu ilə bağlıdır. Ekspertlər üçün bu fakt də əhəmiyyətdir. Çünkü Cənubi Qafqazda müstəqil siyasetin müsbət geosiyası, iqtisadi və energetik nəticələri baxımdan bu məqamın ayrıca mənəsi vardır.

Sübhe yoxdur ki, ABŞ rəhbərliyinin Cənub Qaz Dəhlizini sanksiyalarından kənarda saxlamasının başlıca səbəbi rəsmi Bakının reallaşdırıldığı uğurlu enerji siyasetidir. Azərbaycan rəhbərliyi konkret proqramları, qarşıya qoysduğu məqsədləri və atdığı addımları ilə sübut edib ki, həm etibarlı tərəfdäşdir, həm də qarşılıqlı faydalı eməkdaşlıq prinsipinə ciddi əməl edir. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən hər bir layihə vurğulanın məqam baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Cənub Qaz Dəhlizi üzrə beynəlxalq eməkdaşlıq qrupu yaradılıb. Qrupa bir neçə dövlət daxildir. Onları birləşdirən yeganə məqsəd isə iştirakçıların hər birinin mənəfət götürməsindən ibarətdir. Bun-

Deməli, Vaşinqton İran şirkəti-

nin de bu layihədə pay sahibi olmasına baxmayaraq, onu sanksiyalarından kənarda saxlayır. Səbəb nədir? Aydınlaşdırır ki, Vaşinqtona Cənub Qaz Dəhlizi o seviyyədə önəmlidir ki, Amerika üçün onun reallaşmasında hansı dövlətin iştirak etməsinin elə bir əhəmiyyəti yoxdur.

Müstəqil mövqə: qazanan və lider olan Azərbaycan

Ancaq burada məsələnin daha əhəmiyyətli bir aspekti də var ki, bu da Azərbaycan rəhbərliyinin həyata keçirdiyi xarici siyasetin, o cümlədən enerji siyasetinin məzmunu ilə bağlıdır. Ekspertlər üçün bu fakt də əhəmiyyətdir. Çünkü Cənubi Qafqazda müstəqil siyasetin müsbət geosiyası, iqtisadi və energetik nəticələri baxımdan bu məqamın ayrıca mənəsi vardır.

Sübhe yoxdur ki, ABŞ rəhbərliyinin Cənub Qaz Dəhlizini sanksiyalarından kənarda saxlamasının başlıca səbəbi rəsmi Bakının reallaşdırıldığı uğurlu enerji siyasetidir. Azərbaycan rəhbərliyi konkret proqramları, qarşıya qoysuğu məqsədləri və atdığı addımları ilə həyata keçirilən hər bir layihə vurğulanın məqam baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Cənub Qaz Dəhlizi üzrə beynəlxalq eməkdaşlıq qrupu yaradılıb. Qrupa bir neçə dövlət daxildir. Onları birləşdirən yeganə məqsəd isə iştirakçıların hər birinin mənəfət götürməsindən ibarətdir. Bun-

dan başqa, Azərbaycan Prezidenti dəfələrlə vurğulayıb ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsində regionun bütün xalqları faydalana bilər və o, başlıca olaraq insanların rıfah üçün nəzərdə tutulub.

Diger tərəfdən, "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin sanksiyalarından kənarda qalması rəsmi İravanın yeritdiyi antiazərbaycan siyasetinin tamamilə əsəssiz olduğunu bir daha təsdiq edir. Məsələ ondan ibarətdir ki, illerdə Ermenistan Azərbaycanı gözən salmağa xidmet edən təbliğat aparır. İravan hətta dünya dövlətlərinin Azərbaycanla əməkdaşlıq etməyə də çağırır. Səbəb kimi isə Azərbaycanda demokratik mühitin olmaması, insan haqlarının pozulması və sivil münasibətlər qura bilməməsini göstərməyə çalışırlar. Lakin, təbii ki, bunların hamisi iftiradır, böhtandır, Azərbaycanlı ləkələmək üçün müəyyən məlum dairələrin apardığı ədalətsiz informasiya savaşının tərkib hissəsidir.

Bunu böyük dövlətlərin, o cümlədən Amerikanın Azərbaycana münasibəti tam təsdiq edir. Sübtlərdən biri də məhz Cənub Qaz Dəhlizinin sanksiyalarından kənarda qalmasıdır. Dahası da var. O da ondan ibarətdir ki, rəsmi Vaşinqton faktiki olaraq nümayiş etdirir ki, Azərbaycan dünəyada təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün müasir tələbələrə cavab verən, demokratik, sivil siyaset yeridir. Azərbaycandan başqa, hansı Cənubi Qafqaz dövlətinin böyük bir layihəsi təhlükəsizliyə xidmet edir? Bu, ən yüksək seviyyelərdə de vurğulanır. Obyektiv olsaq, görərik ki, Ermenistan və Gürcüstanın daim yardımçılar dan bəhs edirlər, onların konkret

bir layihəsinin oynadığı roldan qətiyyən söhbət açmırlar. Çünkü ele bir layihə bu ölkələr tərəfindən irəli sürülmür və həyata keçirilmir. Onlara bu ölkələrin ne siyasi müstəqilliyi, ne də iqtisadi qüdrəti yetir.

Təsəvvür edin, Amerikanın sanksiyaları Rusiya, İran, Türkiyə, Aİ kimi böyük və qüdrətli dövlətləri silkəyir, lakin Azərbaycan bütün bu zərbələrdən, çəkişmələrdən kənarda qalır. Özü də Azərbaycan müsəlman ölkəsidir, müstəqil siyaset yeridir. Onun hansısa bir güce üstünlük verdiyini kimse deyə bilməz. Belə çıxır ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin sanksiyalarından kənarda qalması rəsmi İravanın yeritdiyi antiazərbaycan siyasetinin tamamilə əsəssiz olduğunu bir daha təsdiq edir. Məsələ ondan ibarətdir ki, illerdə Ermenistan Azərbaycanı gözən salmağa xidmet edən təbliğat aparır. İravan hətta dünya dövlətlərinin Azərbaycanla əməkdaşlıq etməyə də çağırır. Səbəb kimi isə Azərbaycanda demokratik mühitin olmaması, insan haqlarının pozulması və sivil münasibətlər qura bilməməsini göstərməyə çalışırlar. Lakin, təbii ki, bunların hamisi iftiradır, böhtandır, Azərbaycanlı ləkələmək üçün müəyyən məlum dairələrin apardığı ədalətsiz informasiya savaşının tərkib hissəsidir.

Yəni, Azərbaycan dünya tərəfindən qəbul edilən müstəqil dövlətdir. Onun reallaşdırıldığı layihələr ümumən dünya xalqlarının rifahına xidmət edir. Bu baxımdan Azərbaycan Cənubi Qafqazın yalnız iqtisadi deyil, həm də geosiyasi lideridir. Onun nümunəsindən mütləq regionun digər dövlətləri də yararlanmalıdır. Əks halda, həmin dövlətlər inkişafdan, əməkdaşlıqlıdan, İslahatlardan gec və ya tez kənarda qalacaqlar.

Düşünürük ki, ABŞ rəhbərliyinin Cənub Qaz Dəhlizi ilə bağlı qərarının strateji tərəflərindən biri məhz bu sonuncu tezisdən ibarətdir. Regionun siyasi, iqtisadi, energetik və hərbi təhlükəsizliyi Azərbaycansız mümkün deyildir. Hətta bu, xeyli dərəcədə Azərbaycanın atacağı addımlardan asılıdır!

21 avqust 2018-ci il

Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi onun siyasi və iqtisadi təhlükəsizliyinin qarantıdır

Prezident İlham Əliyevin kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı verdiyi sərəncamlar və görülən işlər əldə olunan nailiyyyətləri sübut edir

Etibarlı ərzaq təminatı hər bir ölkənin iqtisadi sabitliyinin və sosial dayanıqlılığının başlıca şərtlidir. Bu baxımdan, Azərbaycan dövləti əhalisinin ərzaqla etibarlı təminatına dair çox yönlü tədbirlər həyata keçirir və ərzaq təhlükəsizliyinin birbaşa asılı olduğu aqrar sahənin inkişafına yönələn irimiqyaslı dövlət programları həyata keçirir. Hazırda ölkədə əhalinin etibarlı ərzaq təminatı dövlətin iqtisadi siyasetinin başlıca istiqamətlərindən birini təşkil edir.

Prezident İlham Əliyevin ayrı-ayrı dövrlərdə qəbul etdiyi regional dövlət programlarında ərzaq təhlükəsizliyi en vacib sıradə dayanır. Dövlət başçısının "Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda ərzaq təhlükəsizliyi məsələsinə geniş yer ayırması, tapşırıq və tövsiyələrini verməsi idxləndən asılılığı azaldacaq, ixrac potensialını daha da genişləndirəcək.

Son illər Azərbaycanda neft gelirlərindən səmərəli istifadə edilməsi iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə və qeyri-neft sektorunun inkişafına səbəb olmuşdur. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, bütün digər sahələr kimi, aqrar bölmənin de inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli imkanlar yaratmışdır. Bu gün dünyanın qlobal ərzaq problemi ilə üz-üzə qaldığı vaxtda aqrar sektorun inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın iqtisadi siyasetində strateji istiqamət elan olunub. Mehşul istehsalçılarının, demək olar, bütün vergilərdən azad edilməsi, onları yanacaq və motor yağılarına, eləcə də, əkin sahələrinə görə subsidiyaların verilməsi, fermerlərə texnika və cins mal-qaranın güzəştli qiymətlərlə satılması və bu kimi digər tədbirlər, son nəticədə, istehsalın artmasına nəticə de ölkəmizin ərzaq sarıdan idxləndən daha az asılılığını səbəb olub.

Amma Azərbaycan bununla kifayətlənmək fikrində deyil. Nazirlər Kabinetinin iclaslarından birində Prezident İlham Əliyev dövlətin bu sahədə növbəti məqsədini belə açıqlamışdı: "Ərzaq təhlükəsizliyi bu sahədə prioritet təşkil edir... İstehsal mümkin olan bütün mehsullar Azərbaycanda istehsal edilməlidir və biz idxləndən asılılığımızı azaltmalıyıq... Eyni zamanda, biz ixrac imkanlarımızı da artırımlıq. Mən əminim ki, indi kənd təsərrüfatında aparılan islahatlar - mehsuldarlığın artırılması, subsidiyalarda şəffaflığın təmin edilməsi, kənd təsərrüfatı texnikasının daha da böyük həcmde alınması və digər tədbirlər nəticəsində, bizdə daha da böyük ixrac potensialı yaranacaq və bizim artan daxili tələbat Azərbaycanda istehsal olunacaq kənd təsərrüfatı mehsullarını həzm edə biləcəkdir. Ona görə ixrac imkanımızı artırımlıq. İxracaya çıxarılan mehsullar ən yüksək dünya standartlarına cavab verməlidir. Biz yeni ixrac bazarları ax-

tarmalıq və o bazarlara çıxmaliyiq. Belə olan halda, biz gələcəkde sahibkarlığın və kənd təsərrüfatının yüksəlişini üzrə çox dinamik inkişaf yolu ilə gedəcəyik, bu inkişafı təmin edəcəyik".

Aqrar sektorun inkişafının prioritət hədəfləri

Ümumiyyətlə, ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində mühüm işlər görülür. Aqrar sektora dövlət tərəfindən qoyulan investisiyalar ilə ilərdir. Yeni texnikalar alınır, dövlət tərəfindən subsidiyalar ayrılır, aqro-xidmət sahələri yaradılır, güzəştli şərtlərlə gübrə, yanacaq və lizinqlər verilir. Sahibkarlara güzəştli şərtlərlə verilən kreditlər hesabına yeni aqrar istehsal sahələri yaranır. Bunun nəticəsində ölkəmizdə aqrar sektorda məhsul istehsalının artması yeni emal müəssisələrinin yaradılması tələbatını ortaya qoyur. Kənd təsərrüfatının inkişafının rəqəmlərlə ifadəsinə gəldikdə isə, aqrar sahəye göstərilən qayğı və dəstəyin nəticəsində, ölkədə kənd təsərrüfatı mehsullarının istehsalında artım mövcudur. Bu il iqlim şəraiti yaxşı olmasına və quraqlıq olmasına baxmayaq, müsbət nəticələr əld edilib.

İyulun 8-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sədriyli ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında dövlət başçısı kənd təsərrüfatı ilə bağlı qarşıda duran əsas vəzifələrə toxunaraq, bildirib ki, bu baxımdan bu yaxınlarda yaradılan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi qarşısında çox ciddi vəzifələr qoyuldu: "Bu yaxınlarda yaradılan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin qarşısında çox ciddi vəzifələr qoyuldu. Həm Azərbaycana gətirilən ərzaq məhsulları standartlara tam uyğun olmalıdır, eyni zamanda, Azərbaycanda istehsal edilən məhsullar beynəlxalq standartlara uyğun olmalıdır. İxrac edəcəyimiz məhsullar da, elə səviyyədə olmalıdır ki, ixrada bağlı problem olmasın. Bu nəticədə kənd təsərrüfatının inkişafına böyük diqqət göstərilmişdir. Demək olar ki, biz texnika parkımızı tamamilə yenilemişik. Kənd təsərrüfatı texnikasının alınması bundan sonra da davam etdiriləcək, ancaq onun əsas hissəsi həll olunub. Özü də qeyd etməliyəm ki, dünyadan aparıcı şirkətlərinin texnikası bu gün bizim tarlalarımızda fəaliyyət göstərir və fermerlər də bu texnikadan çox razıdırular. Bu məqsədə böyük vəsait nəzərdə tutulur. Burada qeyd olundu, təkce bu il 160 milyon manat dəyərə-

rində 5 mindən çox texnika alınacaq. Keçən il 10 min texnika alınmışdır. Ancaq bu sahədə bundan sonra şəffaflıq tam təmin edilməlidir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi qarşısında bu vəzifə qoyulub. Bizim texnika parkımız tam təftiş edilməlidir. Yeni alınacaq texnika ilə bağlı çox dəqiq təkliflər verilməlidir. O texnika bizim kənd təsərrüfatının ümumi inkişaf dinamikasına uyğun olmalıdır və prioritətləri də özündə eks etdirilməlidir".

Dövlət başçısı aqroparkların yaradılması ilə bağlı məsələyə toxunaraq, bildirib ki, böyük fermer təsərrüfatlarının qurulması bu sahədə döñüş yaratdır: "Qeyd etməliyəm ki, doğrudan da, böyük fermer təsərrüfatlarının qurulması bu sahədə döñüş yaratdır. Bu yaxınlarda mənə aqroparkların fəaliyyəti ilə bağlı geniş məruza edildi. Dörd aqropark fəaliyyətdədir. Dördündə də mən açılışda olmuşam. On dörd aqropark isə bu ilin sonuna qədər istifadəyə veriləcək".

Prezident İlham Əliyev qida təhlükəsizliyinin çox önemli sahə olduğunu deyərək bildirib ki, bu baxımdan bu yaxınlarda yaradılan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi qarşısında çox ciddi vəzifələr qoyuldu: "Bu yaxınlarda yaradılan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin qarşısında çox ciddi vəzifələr qoyuldu. Həm Azərbaycana gətirilən ərzaq məhsulları standartlara tam uyğun olmalıdır, eyni zamanda, Azərbaycanda istehsal edilən məhsullar beynəlxalq standartlara uyğun olmalıdır. İxrac edəcəyimiz məhsullar da, elə səviyyədə olmalıdır ki, ixrada bağlı problem olmasın. Bu nəticədə kənd təsərrüfatının inkişafına böyük diqqət göstərilmişdir. Demək olar ki, biz texnika parkımızı tamamilə yenilemişik. Kənd təsərrüfatı texnikasının alınması bundan sonra da davam etdiriləcək, ancaq onun əsas hissəsi həll olunub. Özü də qeyd etməliyəm ki, dünyadan aparıcı şirkətlərinin texnikası bu gün bizim tarlalarımızda fəaliyyət göstərir və fermerlər də bu texnikadan çox razıdırular. Bu məqsədə böyük vəsait nəzərdə tutulur. Burada qeyd olundu, təkce bu il 160 milyon manat dəyərə-

Göründüyü kimi, bütün bunlar deməyə əsas verir ki, Azərbaycan yaxın gelecekədə digər sahələrdə olduğu kimi, kənd təsərrüfatı sektorunda da regionun, eləcə də, Avropanın lider dövlətinə çevriləcək.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Bu ilin birinci yarısında 64,7 min daimi iş yeri açılıb

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına istiqamətlənmiş üçüncü Dövlət Proqramının icrasını əhatə edən 2014-cü il yanvarın 1-dən bu il iyulun 1-dək olan dövr ərzində ümumilikdə 843,5 min olmaqla 595,1 min daimi iş yeri yaradılıb.

Dövlət Statistika Komitesindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, bu ilin birinci yarısında işə ölkədə 122,3 min yeni, o cümlədən 64,7 min daimi iş yeri açılıb. Bu dövrə yaradılmış iş yerlərinin 44,2 faizi qeyri-dövlət sektorunda olub. Yeni iş yerlərinin 25 faizi Bakının, 1,1 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, 73,9 faizi regionların, o cümlədən 40,8 faizi Aran, 8,5 faizi Gence-Qazax, 6,8 faizi Lənkəran, 4,7 faizi Yuxarı Qarabağ, 4,5 faizi Abşeron, 3,1 faizi Şəki-Zaqatala, 2,7 faizi Dağlıq Şirvan, 2,6 faizi Quba-Xaçmaz, 0,2 faizi isə Kelbecər-Laçın iqtisadi rayonlarının payına düşüb. Daimi iş yerlərinin 8,6 faizi yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatlarda, 34,3 faizi mövcud müəssisə və təşkilatlarda, 0,4 faizi fəaliyyətini bərpa etmiş müəssisə və təşkilatlarda, 56,7 faizi isə fərdi sahibkarlıq subyektləri tərəfindən yaradılıb.

Hüquqi şəxslər tərəfindən yaradılmış daimi iş yerlərinin 17,8 faizi tikinti, 17,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 16,1 faizi su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı, 10,9 faizi emal sənayesi, 9,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 3,7 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,6 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar, 3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balaqcılıq, 17,8 faizi isə digər iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə açılıb.

Bununla yanaşı, birinci yarımildə ölkədə 22,6 min iş yeri bağlanıb. Bu dövrə bağlanmış iş yerlərinin 91,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb. İş yerlərinin 74 faizi fərdi sahibkarlıq subyektlərinin, 5,7 faizi müəssisə və təşkilatların fəaliyyətlərinin dayandırılması, 20,3 faizi isə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatlarda aparılan ixitsarlar ilə əlaqədar bağlanıb.

Mərkəzi Bank vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə depozit hərracının nəticələrini açıqlayıb

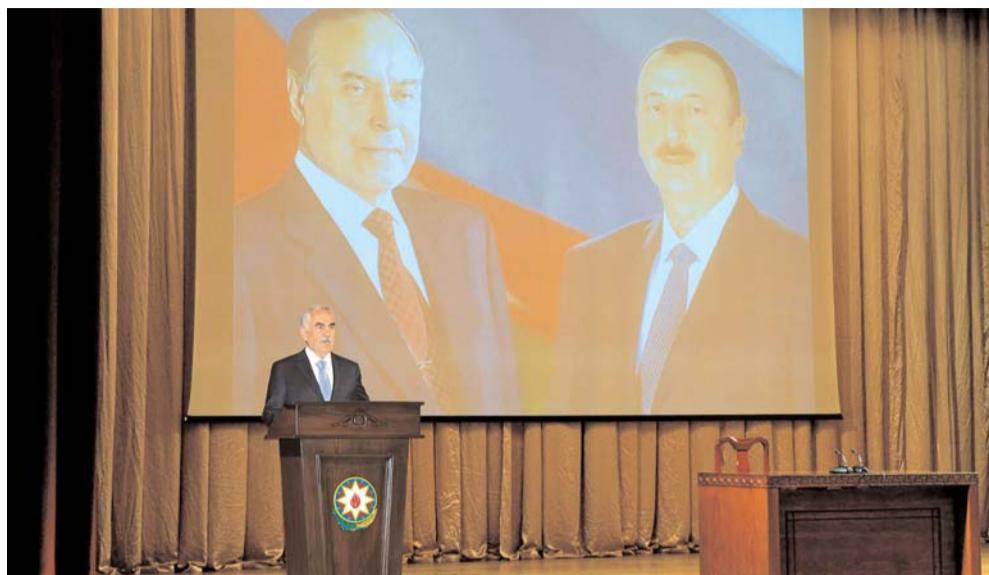
Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) tərəfindən vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə depozit hərracının nəticələri açıqlanıb.

AMB-dən AZƏRTAC-a bildirilər ki, avqustun 20-də Mərkəzi Bank tərəfindən vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə keçirilmiş növbəti depozit hərracında teləb 569,29 milyon manat, hərracın nəticəsində bağlanmış depozit əqdərləri üzrə orta ölçülüş faiz dərəcəsi isə 8,01 faiz təşkil edib.

İlin birinci yarısında Türkiye Azərbaycandan 3,2 milyard kubmetrədək təbii qaz idxlərini açıqlayıb

Cari ilin iyun ayında Türkiye Azərbaycandan 578 milyon kubmetr təbii qaz idxlərini açıqlayıb. AZƏRTAC xəber verir ki, bu barədə Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatı (EPDK) məlumat yayıb. İyunda Azərbaycan Türkiyənin ən çox təbii qaz idxlərini açıqlayıb. İyundan 2018-ci ilin birinci yarısında Azərbaycandan 594,15 milyon kubmetr, fevral ayında 536,61 milyon kubmetr, martda 591 milyon kubmetr, aprelində 292,04, may 601 milyon kubmetr, iyunda isə 578 milyon kubmetr təbii qaz idxlərini açıqlayıb. Beləliklə ilin birinci yarısında Azərbaycandan Türkiyəyə təqribən 3 milyard 193 milyon kubmetr qaz idxlərini açıqlayıb.

Qeyd edək ki, Türkiye Azərbaycandan təbii qazı Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) (Bakı-Tbilisi-Orzurum) ilə idxlərini açıqlayıb. 2006-ci ilin sonlarında istismara verilən bu boru kəməri hazırda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəyə "Şahdəniz" qazını çatdırır. Bu ilin yanvar-iyun aylarında Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin gündəlik orta ötürüclük gücü təqribən 21 milyon kubmetr qaz olub. Hesabat dövründə CQBK ilə bağlı fəaliyyətlərə təqribən 18 milyon dollar əməliyyat və 241 milyon dollar isə əsaslı xərclər sərf edilib.

Avqustan 20-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının ümumtəhsil məktəblərinin bitirərək ali məktəblərə qəbul imtahanlarında yüksək bal toplamış tələbələrlə görüş keçirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəsif Talibov Naxçıvan Muxtar Respublikasında ali, ali hərbi və orta ixtisas məktəblərinə qəbulda tələbə adını qazanan bütün məzunları, onların valideynlərini və müəllimlərini təbrik edərək deyib: Təhsil hər bir ölkənin, hər bir xalqın aparıcı qüvvəsidir. Əgər bütün sahələrdə inkişafı təmin etmək, yaxşı mütəxəssis hazırlamaq isteyirik, onda gənc nəslə yaxşı təhsil verməliyik. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin dediyi kimi: "İqtisadiyyatı irəli aparan və ölkənin uğurunu nümayiş etdirən təbii ehtiyatlar yox, təhsil və əhalinin intellektual səviyyəsidir."

Ali Məclisin Sədri deyib: Bu gün ümummilli liderimiz Heydar Əliyevin əsasını qoymuş təhsil strategiyası ölkəmizin intellektual potensialının yüksəlişinə öz töhfəsini verir. Artıq Azərbaycan dünyada tekce sabitliyin təmin olunduğu və iqtisadiyyatı inkişaf edən ölkə kimi yox, həm də elm və təhsil ölkəsi kimi tanınır. Naxçıvan Muxtar Respublikasında da təhsil quruculuğu əsas vəzifələr sırasındadır. İstər ümumtəhsil, peşə, istəse də orta ixtisas və ali təhsil məktəblərində yaradılan şərait hərəkəfi inkişaf edən, formalşmış gencliyin yetişməsinə hesablanıb. Yeni texnologiyaların və distant təhsilin tətbiqi, müasir tədris metodlarından istifadə dənən təhsil sistemine integrasiyanı sürətləndirib. Ümumtəhsil məktəblərində sürtünlər internetə çıxışı olan 5337 kompüter və 600-dən artıq elektron lövhə quraşdırılmış, şagirdlərin istifadəsinə zengin fonda malik kitabxanalar, laboratoriyalar və fənn kabinetləri verilmişdir. Təhsilə göstərilən davamlı qayğının və müasir yanaşmanın nəticəsidir ki, tədrisin keyfiyyət göstəriciləri xeyli yüksəlmüşdür. Hər il ali məktəbə qəbul olunanların və yüksək bal toplayanların sayının artması bunu bir daha təsdiq edir. Bu il də muxtar respublikadan ali məktəblərə qəbul göstəricilərində artım dinamikasına nail olunmuş, 331 məzun 500-700 arasında bal toplamışdır.

Ali Məclisinin Sədri deyib: Dövlətin məqsədi ondan ibarətdir ki, yaradılmış müasir təhsil şəraitindən istifadə edən gənclər düzgün həyat yolu seçsinlər. Çünkü yalnız hərəkəfi təhsil alan, peşə öyrənen, özünü ölkəsinin gələcəyinə hazırlayan gənclər dövlətçiliyimizin və müstəqilliyimizin dayağı ola bilərlər. Ümummilli liderimiz Heydar Əliyev tövsiyə edirdi ki, "Hər bir gənc Azərbaycanın müstəqil gələcəyini təmin etmək üçün Vətəni sevməlidir, ölkəni sevmelidir, torpağı sevmelidir, xalqımızı sevmelidir, millətimizi sevmelidir, dilimizi sevmelidir, dinimizi sevmelidir, milli ənənələrimizi sevmelidir. Bunları sev bilməyen adam, onları özü üçün mənəvi əsas edə bilməyen gənc həyatda özünə yer tapa bilməyəcəkdir və şübhəsiz ki, ictimai-siyasi prosesdə, müstəqil Azərbaycanın inkişafında lazımi qədər iştirak edə bilməyəcəkdir".

"Ulu Öndərimizin müəyyənləşdirildiyi vəzi-

Naxçıvanda yüksək bal toplamış tələbələrlə görüş olub

fələr vətəne layiqince xidmət etməyin və əsl vətəndaş kimi yetişməyin yoludur. Hər bir gənc harada təhsil almasından, yaşamasından və işləməsindən asılı olmayaq ölkəmiz haqqında düşünməli, öz həyat yolunu müstəqil Azərbaycanın gelecek yolu kimi seçməlidir", - deyən Ali Məclisin Sədri bu yolda tələbələrə uğurlar arzulayıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rehman Məmmədov tədbirdə çıxış edərək deyib ki, muxtar respublikada bütün sahələr kimi, təhsil də diqqət və qayğı ile əhatə olunub. Bunun nəticəsidir ki, müstəqillik illərində 200-dən çox təhsil müəssisəsi tikilib və ya esaslı şəkildə yenidən qurulub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin müvafiq Sərəncamları ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil müəssisələrində elektron təhsilin təşkili, elm, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri ilə ümumtəhsil məktəbləri arasında əlaqələrin yaradılması, elmi dərcəsi olanlar tərəfindən ümumtəhsil məktəblərində nümunəvi dərslerin keçirilməsi şagirdlərin vətənpərvəlik və milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıq ruhunda təbiyəsində, qabaqcıl təcrübənin öyrənilmesində, informasiya texnologiyalarından istifadə bacarıqlarının və biliklərinin artırılmasında müüm rol oynayır.

Qeyd olunub ki, muxtar respublikada təhsilə göstərilən dövlət qayğısının və yaradılan müasir şəraitin nəticəsidir ki, ümumtəhsil məktəblərinin məzunları həm buraxılış imtahanlarında, həm də ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarında yüksək nəticələr elde edirlər. 2017-2018-ci tədris ili üzrə ümumtəhsil məktəblərinin 2803 məzun bitirib. Məzunların 2307-si ali məktəblərə sənəd verib ki, bu da məktəbi bitirenlerin 82,3 faizini təşkil edir. Qəbul üçün sənəd verən məzunların 1062-ni və ya 46 faizini qızlar, 1245-ni və ya 54 faizini ise oğlanlar təşkil edib. Bu il orta ixtisas məktəblərinə də sənədvermədə artım olub, ümumi orta təhsil bazasından 1185, tam orta təhsil bazasından 328 olmaqla ümumilikdə 1513 nəfər orta ixtisas məktəblərinə sənəd verib ki, bu da ötən ilin göstəricisindən 13 faiz çoxdur. Muxtar respublikada herbi təhsilə maraq ildən-ile artır. 2018-ci ilde muxtar respublikanın 171 ümumtəhsil məktəbindən Heydar Əliyev adına Hərbi Liseyə qəbul üçün 490 şagird sənəd verib, onlardan 29-u qəbul olub. Şərur Şəhər Fizika-Riyaziyyat Təməyülli Liseyə qəbul üçün 388, Qızlar Liseyine ise 213 şagird sənəd verib. İmtahanın nəticələrinə əsasən 60 şagird Naxçıvan Qızlar Liseyinə, 60 şagird ise Şərur Şəhər Fizika-Riyaziyyat Təməyülli Liseyə qəbul olub. 2018-ci ilin məzunlarından 1542-si ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Eyni zamanda Heydar Əliyev adına Hərbi Liseyin məzunlarından 208-i ölkənin müxtəlif ali hərbi məktəblərinə qəbul olub. Ümumilikdə ali hərbi məktəblərə və Azərbaycan Respublikasının digər ali məktəblərinə 1750 məzun qəbul olub ki, bu da həmin təhsil müəssisələrinə sənəd verənlərin 60 faizini təşkil edir.

Abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı muxtar

respublikada fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrinə daha çox üstünlük verirlər. 2018-ci ilde 1170 nəfər, yaxud qəbul olanların 76 faizi ixtisas seçimi zamanı Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən ali təhsil müəssisələrini seçiblər ki, onlardan da 744-ü Naxçıvan Dövlət Universitetinə, 215-i "Naxçıvan" Universitetinə, 211-i isə Naxçıvan Müəllimlər İnstitutuna qəbul olub. Tələbə adını qazanan məzunlardan 19-u isə xüsusi teyinatlı ali məktəblərə qəbul olub. Bu il qəbul imtahanlarında məzunların 331-i 500-700 arası bal toplayıb ki, bu da ötən ille müqayisədə 42 nəfər, yaxud 15 faiz çoxdur. Ali təhsil müəssisələrinə qəbul prosesində yüksək nəticələrə nail olanların 190 nəfərini, yaxud 57 faizini qızlar, 141 nəfərini, yaxud 43 faizini ise oğlanlar təşkil edir. Yüksək bal toplayan abituriyentlərin 71-i Naxçıvan şəhər, 51-i Şərur, 35-i Babək, 37-si Ordubad, 40-i Culfa, 15-i Kəngərli, 18-i Şahbuz, 10-u Sədərək rayonun, 54-ü isə Təhsil Nazirliyinə birbaşa tabe ümumtəhsil məktəblərinin məzunlarıdır. Ötən il ali məktəblərə qəbulda muxtar respublikanın 108 məktəbinin məzunları 500-700 arası yüksək nəticə göstərmişdir, bu il bu nəticə artaraq 118-ə çatıb. Yüksək bal toplayan abituriyentlərin keyfiyyət göstəricisində əvvəlki illə müqayisədə artım olub. Belə ki, ötən tədris ilində 600-700 intervalında nəticə göstərənlərin sayı 30 faiz artaraq 77 nəfərdən 100-ə, 500-600 intervalında nəticə göstərənlərin sayı isə artaraq 212-dən 231-ə yüksəlib. Həmcinin əvvəlki ilde 500-700 arası bal toplayan məzunlardan 165-i muxtar respublikada fəaliyyət göstərən ali məktəblərə təhsil almağa üstünlük veriblər, cari ilde bu göstərici artaraq 182 nəfər olub. 2017-2018-ci tədris ilində məzunlardan 13-ü qızıl, 11-i gümüş medallara, 151-i isə fərqlənmə attestatına layiq görünlər. Həmin məzunlar onlara göstərilən etimadı doğruldub, qızıl və gümüş medallara layiq görünlənlər qəbul imtahanlarında 620-695, fərqlənmə attestatına layiq görünlənlər isə 500-700 arası bal toplayıblar.

Təhsil naziri deyib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Sərəncamı ilə bilik və bacarıqları qiymətləndirilmiş müəllimlərin eməkhaqlarının artırılması təhsilə, təhsil işçilərinə göstərilən qayğının bariz nümunəsidir. Həmcinin bu ildən etibarən pedagoji kadrların işə qəbulu Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya tərəfindən həyata keçirilir ki, bu da ümumtəhsil məktəblərinin pedagoji kadrlarla təminatında əvvəlki illərdə yol verilmiş nöqsanların aradan qaldırılması və bu prosesin şəffaf həyata keçirilməsində müüm rol oynamadı.

Valideyn Məryəm Hüseynova çıxış edərək deyib: Müəllimi olduğum Naxçıvan şəhər 17 nömrəli tam orta məktəb 2012-ci ilde yenidən qurulub, müasir tədrisin tələbələrinə uyğun infrastruktur yaradılıb. 2017-2018-ci tədris ilində məktəbimizi bitirən şagirdlərdən 1-i gümüş medal, 1-i fərqlənmə attestatı alıb, 15-i ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Qəbul imtahan-

larında şagirdlərimizdən 3-ü 600-dən, 1-i 500-dən yuxarı bal toplayıb. Məktəbimizin şagirdi Heydər Əliyev adına Hərbi Liseye qəbulda muxtar respublika üzrə en yüksək bal toplayaraq liseyin kursanti adını qazanıb. Muxtar respublikada həyata keçirilən təhsil siyaseti gənclərimiz işqli gələcəyinə stimul yaradıb. Hər il ali məktəblərə qəbulda yüksək bal toplayan tələbələrə qayğı göstərməyiniz, onlara görüsüñüz övladlarınızın daha yaxşı oxumağa ruhlandırıb, müəllim və valideynlərde ise sabaha cavabdehlik hissini daha da artırır. Bu gün mən çox sevinirəm ki, muxtar respublikada təhsilə göstərənilən dövlət qayğısının nəticəsi olaraq övladım tam orta məktəbi gümüş medalla bitirib, 654 bal toplayıb və Naxçıvan Dövlət Universitetinə qəbul olub. İstənilən valideyn üçün bundan böyük bir xoşbəxtlik, bundan böyük sevinc ola bilməz.

Məryəm Hüseynova yaradılan təhsil şəraitinə görə bütün valideynlər və müəllimlər adından Ali Məclisin Sədrinə minnətdarlıq edib.

Qəbul imtahanlarında 695 bal toplamış tələbə Millet Hacıyev deyib: Vətəninin, xalqının tərəqqisi üçün əzmkarlıqla fəaliyyət göstərən rəhbərlərə qayğı hər bir gəncin arzusudur. Bu gün biz gənclər sevinirik ki, en böyük arzumuzuza çatmış və qurucu rəhbərlər görürük. Gənc nəslə qayğının ifadəsidir ki, biz muxtar respublikada en müasir maddi-texniki bazaya və zəngin kitabxanalara malik olan, informasiya texnologiyaları və elektron tədris vəsaitləri ilə təchiz edilmiş təhsil müəssisələrində yüksək biliklərə yiyələnərək tələbə adını qazanmışq. Digər yoldaşlarım kimi öz məsuliyyətimi başa düşmüş, qəbul imtahanlarında 695 bal toplayaraq Azərbaycan Tibb Universitetinin Müalicə işi ixtisasına qəbul olunmuşam. Məktəbdə oxuduğum illərdə mənə verilən təhsilin dəyəri təkçə qəbul imtahanında topladığım yüksək bal ilə ölçülüür, həm de Azərbaycana layiqli vətəndaş kimi formalaşmağım ilə birbaşa bağlıdır. Ümummilli liderimiz Heydar Əliyev deyirdi ki, "Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyi üçün gənclər layiqli Azərbaycan vətəndaşlığı adını şərflə daşımalıdır, öz ölkəsinin, millətinin, xalqının vətənpərvər övladı olmalıdır". Bu müdrik fikirlər gənclərdə yüksək amallar formalşdırır, gələcəkde hansı sahədə çalışımağızdan asılı olmayıaraq Azərbaycanımıza ümummilli liderimiz Heydar Əliyev kimi sevməyə, Vətənimizə, xalqımıza fədakarlıqla xidmət göstərməyə ruhlandırır. Tələbə Millet Hacıyev Naxçıvan gəncliyinin inkişafına göstərdiyi qayğıya görə ali məktəblərə qəbulda yüksək bal toplamış bütün tələbələr adından Ali Məclisin Sədrinə minnətdarlıq edib.

Sonra ali məktəblərə qəbul imtahanlarında 500-700 arası bal toplayaraq tələbə adını qazanmış məzunlara "Caspian Energy" jurnalının Naxçıvan Muxtar Respublikasına həsr olunmuş xüsusi buraxılışı və pul mükafatı təqdim olunub.

21 avqust 2018-ci il

Dövlət Sərhəd Xidmətinin silahlı birləşmələrinin birgə taktiki döyüş təlimi başa çatıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2013-cü il 11 sentyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Azərbaycan Respublikasının dəniz təhlükəsizliyi strategiyası"na əsasən dəniz sərhədlərinin etibarlı mühafizəsi, Xəzər dənizində dövləti maraqlarımıza təhdidlərə qarşı effektiv mübarizənin təmin edilməsi, döyüş hazırlığının daima yüksək səviyyədə saxlanması üzrə tədbirlər davam etdirilir.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a bildiriblər ki, bu istiqamətdə şəxsi heyətin peşəkarlığının artırılması və döyüş qabiliyyətinin daha da yüksəldilmesi məqsədile təşkil olunmuş DSX-nin silahlı birləşmələrinin birgə taktiki döyüş təlimi sona çatıb.

"Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub bölməsində təhlükəsizliyin təmin edilməsi" mövzusunda keçirilən taktiki döyüş təliminin əsas hədəfləri Xəzər dənizində neft-qaz ehtiyatlarının hasilatı və daşınması, infrastrukturunun, sualtı boru kəmərlərinin mühafizəsinin təşkili, sualtı müşahidə sistemləri və təkmilləşdirilməsi, dənizdə və sahildə təxribat qruplarının axtarışı və zərərsizləşdirilməsi üzrə şəxsi heyətin peşəkarlıq səviyyəsinin yoxlanılması və təkmilləşdirilməsi olub.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sa-

rilməsi, gəmi və helikopterlərlə sərhəd axtarışının aparılması, raket-artilleriya qurğularından atışların keçirilməsi, sərhəd sularından qanunsuz məqsədlərlə istifadə hallarının, narkotik vasitələrin və digər qacaqmalın, qeyri-leqlə miqrasiya cəhdlerinin qarşısının

hil Mühafizəsinin sərhəd gözetçi gəmilərinin, Çevik Hərəket Qüvvələrinin pilotsuz uçuş aparatları və helikopterlərinin raket komplekslərindən, zenit-artilleriya qur-

ğularından suüstü, sahil və hava hədəflərinə döyüş atışları müvəffəqiyətlə həyata keçirilib, neft-qaz infrastrukturunu istiqamətdində təxribat qrupunu havadan də-

təkləyen pilotsuz uçuş aparatının, sualtı və sahildə düşərgə qurmuş təxribat qruplarının aşkarlanması və mehv edilməsi üzrə tapşırıqlar yüksək məhərətlə icra edilib. Təlimdə qarşıya qoyulan vəzifələr tam həcmədə icra olunub, şəxsi heyət möhkəm intizam, yüksək döyüş hazırlığı və peşəkarlıq nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığı əsasında yaradılmış Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin "Gəmi İnşası və Təmiri Mərkəzi"ndə inşa edilmiş, itisürətlə və yüksək üzmə qabiliyyətinə malik, mükəmməl naviqasiya və radiotexniki avadanlıqlarla, müasir silahlarla təchiz edilmiş sərhəd gözetçi gəmiləri taktiki döyüş təlimində yüksək manevr imkanları və döyüş qabiliyyəti nümayiş etdiriblər. Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev taktiki döyüş təliminin uğurlu yekunu, nümayiş etdirilmiş yüksək döyüş qabiliyyəti münasibətlə şəxsi heyəti təbrik edib, Xəzər dənizində dövlət sərhədlərinin etibarlı mühafizəsinin, neft-qaz hasilatı və daşınması infrastrukturunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üzrə vəzifələrin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı altında yerinə yetirməyin böyük şərəf olmasına xüsusi vurğulayıb, Xəzər dənizində sərhəd mühafizə imkanlarının təkmilləşdirilməsi, şəxsi heyətin peşəkarlığının daha da təkmilləşdirilməsi üzrə tapşırıqlar verib, xidməti-döyüş fəaliyyətində növbəti uğurlar arzulayıb.

Vətəndaşların “DOST”una böyük ümidi var

Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan siyasetin başlıca məqsədi Azərbaycan vətəndaşlarının maraqlarının müdafiə olunması və sosial rifahının yüksəldilməsidir

Prezident İlham Əliyevin avqustun 9-da əhalinin məşgulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında imzaladığı Fərman da bu məqsədlərə xidmət edir.

Fərmana əsasın, əhalinin məşgulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələrində vətəndaşlara göstərilən xidmetlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, şəffaflığın artırılması, innovativ həllərin tətbiqi və elektron xidmetlərə keçidin sürətləndirilməsi, habelə, süründürmeçilik hallarının qarşısının alınması və vətəndaş məmənnuluğunun artırılması məqsədilə Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin təbliyində “Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi” publik hüquqi şəxs (DOST Agentliyi) yaradılıb.

Sənəddə əhalinin məşgulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat, habelə, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun digər sahələrdə xidmetlərin həyata keçirilməsini təmin edən “DOST” mərkəzlərinin yaradılması müəyyən edilib. “DOST” mərkəzlərinin yaradılması bu sahədə şəffaflığın artırılması, vətəndaş məmənnuluğu, şəffaflıq, nəzakətlilik, məsuliyyət və rahatlıq prinsipləri, eləcə də, vətəndaşlar, bilavasitə, telefon və ya internet vasitəsilə müraciətləri əsasında, səyyar və digər üsullarla həyata keçirilməsi, əməkdaşlar üçün etik kursların təşkili, vətəndaş axınının idarə olunması, vətəndaşları qarşılama, dilləmə, izahetmə və digər aidiyəti bacarıqları inkişaf etdirən müxtəlif təlimlərin həyata keçirməsinin təmin olunması nəzərdə tutulub.

Agentliyin fəaliyyətinin təşkili, “DOST” mərkəzlərinin yaradılması və əhalinin məşgulluğu, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələrində vətəndaşlara göstərilən xidmetlərin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin Ehtiyat Fondundan Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə 2 milyon manat vəsatit ayrılib.

Ekspertlər hesab edir ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan siyasetin başlıca məqsədi Azərbaycan vətəndaşlarının maraqlarının müdafiə olunması, sosial rifahının yüksəldilməsidir. Xüsusilə, sosial güzəştər teləb olunan sahələrdə vətəndaşlarımıza - Vətən mühərbiyi əlli illeri, Qarabağ mühərbiyi veteranlarına, şəhid ailələri, qəçqin və məcbiri köçkünlərə, aztəminatlı ailələrə yüksək diqqət göstərilir. Sosial təminata ehtiyacı olan əhalinin mənzil təminatının yaxşılaşdırılması, həyat şəraitinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar mütəmadi tədbirlər görülür. Yeni yaradılan agentlik, əməcini, əllilik dərcələrinin alınması, məşgulluq və sosial təminat sahələrdəki bəzi problemlərin həlli istiqamətində və digər məsələlərdə mühüm addımlar atacaq. Yəni, “DOST”a böyük ümidi var. Ümumiyyətə, agentliyin yaradılması əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi istiqamətində atılan mühüm addımlardan biridir.

Əlbəttə ki, Prezident İlham Əliyevin daxili siyasetində sosial müdafiə və sosial təminat prioritət istiqamətdir. Əhalinin məşgullüğünün təmin edilməsi, aztəminatlı insanların müdafiəsinin gücləndirilməsi, pensiya, müvənətlərin, ünvanlı sosial yardımının verilmə-

“Ses” Analitik Qrupu

Davtyan: “Üstünlük Azərbaycan tərəfindədir”

Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı 5 ölkənin dövlət başçıları tərəfindən imzalanmış Konvensiya artıq Ermənistanın strateji tərəfdəşleri - Rusiya və qonşu İranla Azərbaycanın daha səmərəli əməkdaşlıq edəcəyi konkret bir institutional yeni platformadır. SiA-nın verdiyi məlumatə görə, bunu Ermənistan mətbuatına verdiyi açıqlamasında enerji sahəsi üzrə ekspert Vago Davtyan deyib.

Ekspert bildirib ki, əslində Xəzəryanı ölkələrin əlaqələrini möhkəmləndirən Konvensiya, konkret olaraq Azərbaycan-İran və Azərbaycan-İran-Rusiya iqtisadi əməkdaşlığını gücləndire bilmək tənzimləyici mexanizmlər sistemidir: “Burada “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizini misal göstərə bilərik ki, əslində Ermənistandan keçəcək bu marşrut bütün tərəflər üçün sərfəlidir. Belə ki, İranda Rusiya yükler Azərbaycan ərazisindən keçən və artıq hazır olan Qəzvin-Roşt-Astara dəmir yolu ilə daşınacaq. Digər tərəfdən, tikintisi davam edən İran-Ermənistan-Gürcüstan-Rusiya enerji dəhlizi artıq sual altındadır. Çünkü 2018-ci ilin yanvar ayından Bakı, Tehran və Moskva bu logistik marşrutun Azərbaycandan keçməsi ilə bağlı rəsmi mövqə ortaya qoyub. Energetika sektorunda da üstünlük Azərbaycan tərəfindədir. Azərbaycan-İran əməkdaşlığı yeni vüset alıb. Bildiyimiz kimi, İran artıq Azərbaycandan elektrik enerjisi idxlə etməyə başlayıb və Ermənistannın İrana olan barter müqaviləsi sual altına düşüb. Bir sözle, İran Ermənistandan elektrik enerjisi almağı düşünür. Belə olan halda Ermənistən İranı Gürcüstənlə əvəz etməli olacaq”.

Davtyan təsəssüfə qeyd edib ki, Ermənistən çox ehemmiyyətli bir bazarı itirir: “Əlbəttə ki, bunlar yuxarıda göstərilən Konvensiyasız idi, yalnız bu sənəd bu tendensiyaları gücləndirmək üçün əlavə əsaslar yaratdı. Ümumiyyətlə, Konvensiyada Xəzəryanı regionda anti-erməni lobilləri ilə əlaqəli bəzi siyasi törəmələr var”.

Qurban bayramı ilə əlaqədar satış yarmarkalarına 35 minə yaxın heyvan çıxarılaçq

Qurban bayramı ilə əlaqədar avqustun 21-dən 23-dək Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin dəstəyi ilə paytaxtda və bölgələrdə keçiriləcək iribunuzlu və xırda buynuzlu heyvanların satış yarmarkasına 35 minə yaxın heyvan çıxarılması nəzərdə tutulub. Həmçinin bazarda bolluq yaratmaq, qiymətləri sabitləşdirmək üçün qonşu ölkələrdən, əsasən de Gürcüstəndən 20 min baş heyvan getirilib.

AZERTAC xəber verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin ictimaiyyətə əlaqələr və informasiya təminatı şöbəsinin müdürü Müavini Vüqar Hüseynov deyib. Yarmarkaların Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin müəyyənəşdirildiyi məntəqələrdə təşkil olunacağına deyən V.Hüseynov bildirib ki, Bakıda 32 yerdə, həmçinin Gəncə, Neftçala, Lənkəran, Şəki, Şirvan, Quba, Ağdaş, Şamaxı, Göyçay və İsmayıllıda satış yarmarkaları açılacaq.

“Bundan başqa nazirlik bölgələrdə çalışan fermerlərə də müraciət edib. Onlar yarmarkalarla, ümumiyyətkdə, 13 min baş heyvan çıxaracaqlar”, - deyən V.Hüseynov diqqət çətdirib ki, fermerlər də heyvanları satış yarmarkalarına getirib sata bilərlər. Nazirlik bunu dəstekləyir.

Yarmarkalara nazirliyin tabeliyindəki təsərrüfatlardan isə təxminən 1000-1500 baş iri və xırda buynuzlu heyvan çıxarılaçq. “Təvsiye edirik ki, fermerlər damızlıq keyfiyyəti olan yerli və xaricdən gətirilmiş cins heyvanları qurbanlıq heyvan kimi bazara çıxarmasınlar”, - deyə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin ictimaiyyətə əlaqələr və informasiya təminatı şöbəsinin müdürü Müavini bildirib. Qeyd edək ki, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Xidməti Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin müəyyənəşdirildiyi et kəsimi və heyvan satışı məntəqələrində profilaktik məqsədlə dezinfeksiya işlərinə başlayıb.

ABŞ səfirliyinə atəş açılması ölkədə xaos yaratmaq məqsədi daşıyır

A BŞ-in Ankarakadəki səfirliyinə atəş açılması Türkiyəyə qarşı böyük təxribatdır və ölkədə xaos yaratmaq məqsədi daşıyır. AZERTAC xəber verir ki, bu fikri Türkiyənin rəsmi şəxsləri baş vermiş xoşagelməz hadisəni şərh edərək deyiblər. Türkiyənin Prezident Administrasiyası, Xarici İşlər Nazirliyi, Ədalət və İnkışaf Partiyası, o cümlədən digər hökumət qurumları və siyasi partiya rəhbərləri dərhal hadisəyə kəskin reaksiya veriblər. Bildirilib ki, atəş açan şəxsin tutulması üçün tedbirler görülür. Qeyd edək ki, avqustun 20-də naməlum şəxs ABŞ-in Ankarakadəki səfirliyinə tərəf odlu silahdan 6 dəfə atəş açıb.

Dünyada 2 milyard yoxsul insan var

D ünya Humanitar Yardım Günü münasibətilə hazırlanın hesabata görə, hazırda dünyada 2 milyard insan yoxsulluq, 753 milyon isə bu həddən də aşağı səviyyədə yaşayır. Bu insanların böyük əksəriyyəti quraqlıq, silahlı münəqşələr və təbii fəlakətlərdən əziziyət çəkənlərdir. AZERTAC BMT-nin saytına istinadla xəber verir ki, 2017-ci ilde 134 ölkədə 201 milyon insana humanitar yardım göstərilib. Hesabatda bildirilir ki, silahlı münəqşələr nəticəsində

Yəməndə 20,7 milyon, Suriyada isə 13,7 milyon nəfərin acıq həddində olduğu aşkar edilib. Ötən illər 3,5 milyon suriyalı qaçqına sığınacaq verən Türkiyədə humanitar yardımına ehtiyacı olanların sayı 12,8 milyona çatıb. Hesabatda Efiopiya, İraq, Nigeriya, Kongo Demokratik Respublikası, Sudan, Əfqanistan, Somali, Keniya, Haiti, Kolumbiya, Çad, Mali, Ukrayna, Kamerun, Livan, Pakistan, Burundi en çox yardımına ehtiyacın olan ölkələr sırasında ilk yerləri tuturlar. Bu ölkələrin əksəriyyətində silahlı münəqşələr mövcuddur.

Hesabata görə, 2 milyard insanın gündəlik gəliri 3,2 dollar olduğu halda, 7,53 milyon nəfər günde cəmi 1,9 dollar qazana bilir. 2017-ci ildə məcburi köçkünlərin sayı isə 2,9 milyon nəfər artaraq 68,5 milyona çatıb. BMT və digər beynəlxalq təşkilatların göndərdikləri humanitar yardımın 60 faizi 10 ölkənin, o cümlədən 14 faizi Suriyanın, 9 faizi isə Yəmənin paxına düşüb. Qaçqınları qəbul edən Türkiye və Yunanistan da bu onluğa daxildir. Humanitar donor kimi Türkiyə özü qaçqnlara 8 milyard dollar vəsatit ayırb. Donorlar arasında sonrakı yeri ABŞ (6,68 milyard dollar) və Almaniya (2,99 milyard dollar) tutur. Ümumiyyətkdə, 2017-ci ildə qlobal humanitar yardımın həcmi 901 milyon dollar artaraq 27,3 milyarda çatıb. Fərdi donorların humanitar yardımını isə 6 milyard dollar təşkil edib.

Qarşidan müqəddəs Qurban bayramı gəlir. Bütün dünya müsəlmanları kimi Azərbaycan müsəlmanları da avqustun 22-si və 23-də Qurban bayramını qeyd edəcək. Bu günlər niyyəti olanlar qurban kəsib qohumlara, qonşulara, ehtiyaclı insanlara paylayacaq, qohumların görüşüne, yaxınlarının qəbirlerinin ziyarətinə gedəcək.

Qurban bayramının mahiyyətində nələr dayanır? Bayramda hansı qaydalara əməl etməliyik?

İlahiyyatçı Hacı Şahin bildirib ki, İslam dinində Qurban bayramı böyük bayram adlanır: "Bayram günü məscidlərdə xüsusi namaz qılınlı. Dəvə, mal-qara kəsilir vəfat etmiş şəxslərin xatirəsini yad etmək əlaməti olaraq, evlərdə və qəbiristanlıqlarda dualar oxunur, eh-sanlar verilir".

"Qurban nəfslə mübarizəni simvolizə edir"

İlahiyyatçının sözlərinə görə, Qurban nəfslə mübarizəni simvolizə edir: "Bəzən insanın daxilində ziddiyətli istəklər olur və onlar bir-birinə oxşayır. İnsanın bu istəklər arasında qaldığı zaman daha üstün istəyi seqməsi önemlidir və bu biziə Həzər İbrahim e.s. baxımından örnəkdir. İnsanın öz övladını sevməsi təbiidir. Əskinə insan Allaha yaxınlaşdırıqca, övladını daha çox sevməlidir. Lakin bəzən insan ali məqsədlər uğrunda övlad məhəbbətindən keçməyi bacarmalıdır. Tutaq ki, dövlət, Vətən, torpaq təhlükə ilə üz-üzə olduğu zaman valideynlər övladlarından Allah, Vətən uğrunda keçməyi bacarmalıdırlar. Ümumiyyətə, insan öz nəfisyanı istəklərindən ilahi eşq uğrunda keçməyi bacarmalıdır ki, məhz Qurban bayramı da bunu simvolizə edir".

"Qurban bayramının sosial, ictimai

mahiyyəti də var"

H.Şahin söyləyib ki, Qurban bayramının sosial, ictimai mahiyyəti də var: "Əsas mahiyyət Allah yolundan kəsilən heyvanın etini Tanrıının imkansız bəndələri ilə bölmək, onları sevindirmek və sevincinə şərık olmaqdır. Bundan əlavə Qurban bayramında yoxsul, ehtiyaclı insanlara yardımalar edilir ki, bu da cəmiyyətdə xeyriyyəçilik, yardımlaşma əhval-ruhiyyəsinin yaranmasına səbəb olur. Beləliklə bu bayramın əsasında Ramazan ayında olduğu kimi xeyrxahlıq, paklıq, Allah inam və sevgi durur".

"Qurban kəsmək yalnız Həccə gedənlərə vacibdir"

İlahiyyatçı qeyd edib ki, Qurban kəsmək yalnız Həccə gedənlərə, həcc ayinləri zamanı Məkkə ziyarətində olan zəvvarlara vacibdir: "Digər insanlara vacib olmasa, qurban kəsmək bəyənilən əməllərden sayılır. Hər bir insan imkanı olduğu qədər qurban kəsilməlidir".

"Uşaqların gözü qarşısında qurban kəsmək düzgün hesab edilmir"

Hacı Şahin əlavə edib ki, Qurban kəsərkən həm şəriət qanunlarına, həm də təmizliyə xüsusi riyat edilməlidir: "Şəhərdə qan gölərinin yaradılması, qurbanların kəsimini uşaqların gözü qarşısında, geniş şəkildə icra edilməsi düzgün hesab edilmir".

Dövlət Agentliyi: **"Heyvan kəsimi yerli icra orqanları**

tərəfindən yaradılan məntəqələrdə həyata keçirilməlidir"

Qurban kəsimi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi də vətəndaşlarla bayram ərəfəsində tövsiyələrinə təqdim edib. Agentlikdən verilen məlumatə göre, bayram günlərində heyvan kəsimi ilə məşğul olan şəxslərdən şəhərimizin küçələrində və yol kənarlarında antisənitar şəraitin yaradılmaması üçün heyvan kəsimini, baytarlıq-sanitariya və gigiyena normalarına uyğun şəkildə yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən yaradılmış kəsim məntəqələrində həyata keçirmələri xahiş olunur.

Bildirilir ki, bununla bağlı lazımi şəraitin yaradılması üçün agentliyin səlahiyyətli şəxsləri yerli icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri ilə birlikdə yerlərdə monitoringlər keçirmiş və müvəqqəti olaraq çadırlarda heyvan kəsiminin təşkil olunması üçün yerlər müəyyənləşdirilmişdir. Bayram günlərində heyvan kəsimi fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyen şəxslər əvvəlcədən yerli icra hakimiyyəti orqanlarına müraciət etməlidir.

"Qurban bayramında xaricdən getirilən cins heyvanların kəsilməsi məqsədə uyğun deyil"

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən isə vətəndaşlara qurban bayramı üçün sağlam heyvan almaq barədə tövsiyələr verilib. Nazirlikdən bildirilir ki, qurbanlıq heyvan alan zaman onların qulaqlarında baytarlıq nəzarətindən keçidiyi bildirən nişan olub-olmamasına xüsusi diqqət edilməlidir. Ağzından selikli maye axan, hansısa zəiflik, xəstəlik kimi əlamətləri olan heyvanların alınması məsləhət görürən. Nazirlik həmçinin Qurban bayramında xaricdən getirilən və yüksək məhsuldarlığı ilə seçilən cins heyvanların qurban kəsiməsi məqsədə uyğun olmadığını açıqlayıb.

"Qurban ətinin satılması haramdır"

Qafqaz Müsəlmanları İdarəesi

Banklar Qurban bayramı ilə əlaqədar gücləndirilmiş iş rejimində fəaliyyət göstəracək

Banklar Qurban bayramı ilə əlaqədar gücləndirilmiş iş rejimində fəaliyyət göstərecək. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, palatanın tövsiyəsinə əsasən, Qurban bayramı ilə əlaqədar avqustun 22-23-də qeyri-iş günləri ərzində əhalinin və çoxsaylı turistlərin bank xidmətlərindən rahat faydallanması üçün bir sıra bankların filial və şöbələri gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq. Bayram günləri ərzində valyuta mübadiləsi xidmətlərinə rahat çıxış təmin etmək məqsədilə paytaxtda və bölgələrdə fəaliyyət göstərən 22 bankın 56 filial və şöbəsi müştərilərə xidmət göstərecək. Bakı şəhərində yerləşən 6 bankın 2 filialı və 5 şöbəsi 24/7 rejimində işləyəcək.

Bayram günlərində, həmçinin Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının işçi heyətindən ibarət xüsusi monitoring qrupu fəaliyyət göstərecək. Yarana biləcək hər hansı sualla bağlı palatada yaradılmış qaynar xəttə müraciət etmək olar: əlaqələndirici şəxs: Azər Quluyev, e-mail: azar.guluyev@fimsa.az , tel: (+994) 70 908 62 21. Gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq bankların siyahısı əlavə olunur.

"Bu il məktəbli formalarının qiymətlərində heç bir dəyişiklik edilməyib"

Baki Tikiş Evi (BTE) yeni tədris ilində şagirdləri məktəbli formaları ilə təmin etmək üçün tam hazırlıdır. Bu il məktəbli formalarının qiymətlərində heç bir dəyişiklik edilməyib. I-VI siniflər üçün kostyumun qiyməti 40 manat, VII-XI sinif şagirdləri üçün kostyumun qiyməti isə 46 manatdır. Bunu AZERTAC-a müsahibəsində BTE-nin satış şöbəsinin müdürü Etibar Əzimov deyib. Bildirilir ki, 2010-cu ildən tətbiq olunan məktəbli formaları ümumilikdə dörd modelde tikilir.

Məktəbli dəstlərinin keyfiyyətindən və orijinallığından söz açan E.Əzimov qeyd edib ki, məktəbli formalarının gigiyenik və uyğunluq sertifikatı var və bu geyimlər uşaqların sağlamlığına heç bir əks təsir göstərmir. Məktəbli formasi alanda onun döyməsində, astarında və qolunda BTE-nin logosuna diqqət yetirmək lazımdır. Qeyd edilib ki, Bakı şəhəri üzrə BTE-nin on satış mərkəzi həftənin yeddi günü fasilesiz fəaliyyət göstərir. Məktəbli geyimlərini və onun aksesuarlarını dəst və fərdi qaydada almaq olar. Eyni zamanda, ilboyu BTE-nin bütün satış mərkəzlərində məktəbli forması və aksesuarları satılır. Satış mərkəzlərindən alınan mallara bir il zəmanət verilir. E.Əzimov bildirib ki, BTE-nin "Qaynar xətt" i də fəaliyyət göstərir. Maraqlananlar (012) 597-45-39 telefon nömrəsi vəsi-təsilə əlaqə saxlaya bilərlər.

tərəfindən Qurban bayramı ilə bağlı verile tövsiyələrde bildirilir ki, qurban kəsmək əsasən Məkkədə Həcc ziyarətində olan zəvvarlara vacibdir: "Digər yerlərdə isə imkanlı adamların qurban kəsmələri Allah-Təala yanında bəyənilmiş - müstəhəb əməllərdən hesab olunur. Qurban ətinin fəqir və kasib ailələrə paylamaq gərəkdir ki, onlar bayram ab-havasını yaşasınlar - bu, böyük savabdır. Qurban kəsilişin heyvan sağlam və kök olmalıdır. Xəstə, ariq və qüsurlu heyvanlar qurbanlığa layiq və məqbul sayılır. Qurban qoyun, keçi, öküz, inek və dəvə olmalıdır. Bu heyvanlar müəyyən yaş həddine çatmalıdır. Keçi və qoyunun bir, öküz və ineyin iki, dəvənin isə beş ili tam olmalıdır. Qurban ətinin satılması haramdır. Xirdabuynuzlu heyvan (qoyun, keçi) bir nəfər üçün kesilməlidir. Bir neçə şəxs cəmleşib bir iribuyuzlu heyvanı qurban kəsə bilər. Yaxşı olar ki, bu zaman bölgü aparanda həmin şərklər bir-birinə halallıq versinlər. Qurbanlıq heyvan, şəriət qaydalara uyğun olaraq kəsilsərən "Bismillah ve billahi vəllahu əkbər" deyilməlidir. Qurban duasının oxunması məsləhətdir. Tövsiye edardık ki, bu müqəddəs bayram günlərində qurbanların kəsilməsi baytarlıq və sanitariya qayda-qanunlarına ciddi əməl olunmaqla müənəbis yerlərde icra edilsin. Həmçinin, qurbanların azyaşlı uşaqların, həbələ heyvanlarının gözü qarşısında kəsilməsi məsləhət deyil. Dünya müsəlmanlarının ən şərafətli bayramlarından olan, insanı öz Yaradanına yaxın edən Qurban bayramının sevindiriciliyi, doğmalarla yanaşı qacqın, köckün, kimsəsiz soydaşlarımıza, maddi sıxıntı çəkən insanlara da yaşıtmak, onu hamı ilə birgə könlük xoşluğ ilə keçirmək savabdır. Qurban kəsməyə imkanı olmayanların Qurban günü ibadət və duaları da Allah-Təala yanında savab əməllərəndir".

Qeyd edək ki, Azərbaycanda Qurban bayramında ilk bayram namazı avqustun 22-si saat 08:00-da Bakının Əjdərbəy məscidində, saat 9:00-da isə Təzəpir məscidində qılıncaq. Eyni zamanda, Azərbaycanın bütün məscidlərində Qurban bayramı namazı qılıncaq. Bayramınız Mübarək!

Nailə Məhərrəmova

Ermenilərdən gözlenilən mürdar xislətli iş, yenə baş verdi. İşgalçılıq “təfəkkürü”!. Uzun asrlərdir ki, bu məkli düşüncə ilə yaşayan, yeganə məqsədi də ancaq və ancaq qonşuluqdakı xalqlara məxsus olan torpaqları min bir hiylə ilə, bu üsul da işə yaramayanda isə, əsl faşistlik və vəhşilik göstərib ələ keçirmək olan erməni faşizmi, artıq bu faşizm təbliğatını Yerevandakı əsas meydanda, metro çıxışlarında yaymağa başlayıblar. Özü də qondarma “xəritə” ilə. Erməni cəmiyyətini, xüsusiilə gəncləri daşnak ideologiyası ilə zəhərləndirmək üçün Yerevan küçələrində yeni “pilot” layihə başlayıb. Xüsusi ilə Nikol Paşinyan kimi, təcrübəsiz “inqilabçı”nın yarımaz, bir qara qəpiyə dəyməyən fəaliyyəti, daşnak ideologiyasını alovlandırib İrəvan küçələrində.

Artıq hədəf təkcə Azərbaycan devil

Həm də artıq hədəf təkçə Azərbaycan deyil. Türkiye, İran və Gürcüstandır. Hətta İran və Gürcüstan! Erməni işğalı üçün yeni COĞRAFIYA peydə olub. Nədənse, ermənilər daima onları dəstəkləyən, maddi və mənəvi dəstək olan bəzi ölkələri də işğal siyahısına daxil ediblər.

Artık her kəs, hətta Moskvada oturanlar belə əla bilirlər ki, ermənilər üçün vətən stabil bir coğrafi məkan üzərində deyil, dağının qalxanlarında təşəkkül tapıb. Ona görə də, digər milletləri qəbul etmək, beynəlmiləlcilik ruhu ermənilərə yaddır. Daşnakların Türkiyəyə, Gürcüstanə və Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının əsasında da işgalçılıq amili dayanır. Azərbaycanlıların kütləvi qırğını, soyqırımları ile müşayit olunan deportasiyalar XX əsrde məruz qaldığımız, tariximizin ən qanlı və facieli səhifələrindəndir. Öten yüzillikdə "böyük Ermənistən" xülyası ilə yaşayan və soydaşlarımıza qarşı her cür vəhşiliyə el atan daşnakların insanlıqdan kənar əməlliəri xalqımızın yaddaşında qanlı izlər buraxıb. 1905-1907, 1918-1920, 1948-1953-cü illərdə rus imperiyasının havadarlığı ilə keçirilən qırğınlarda son nöqtəsi olan 1988-ci il hadisəleri daha faciəli olmuşdur. 1988-ci ildən Qərbi Azərbaycanda ilk mərhələ kimi kütləvi hədələr, qətlər, kəndlərin dağıdırılması, XX əsrin ən dəhşətli faciəsi olan Xocalı soyqırımı kimi qanlı hadisələr yaddan çıxmışdır.

“Türkiyə ədəbiyyatı antologiyası” Azərbaycan dilində...

Valeri Meladzenin “Jara-2018” çərçivəsində yaradıcılıq gecəsi Rusyanın Birinci kanalında yayımlanacaq

Rusiya Televiziyasının Birinci kanalı Bakıda keçirilmiş “Jara-2018” Beynəlxalq Musiqi Festivalının nümayişini davam etdirir.

AZERTAC xəbər verir ki, Rusiya Federasiyasının Əməkdar artisti Valeri Meladzenin festival çərçivəsində keçirilmiş yaradıcılıq gecəsi avqustun 24-də Rusiya Televiziyanın Birinci kanalında yayılacaq. Tamaşaçılar Valeri Meladzenin, onun Ani Lorak, Albina Canabayeva, Diana Arbenina, Qriqori Leps, EMIN və başqları ilə duetlərini dinləyəcəklər. Konsertdə, həmçinin Polina Qaqrarina, Sla-va, Vera Brejneva, Yuliya Kovalçuk, Aleksandr Panayotov, MBand, A'Studio grupları və basqları çıxış edəcəklər.

A Studio qrupları və başqaları çıxış edəcəkər. İyulun 26-dan 29-dək Bakıda, "Sea Breeze Resort" istirahət mərkəzində keçirilmiş festivalda 75 ifaçı, eləcə də 1200-dən çox müsiqi iştirak edib. Festival dörd gün ərzində şəhərin mədəni həyatına özünəməxsus hərəkat, coşqunluq gətirib. Bu müsiqi bayramında həm yaşlılar, həm də gənclər öz zövqlərinə uyğun ifaları dinləmək imkanı qazanıblar. Festivalın təşkilatçuları müğənni və bəstəkar, Azərbaycanın Xalq artisti Emin Ağalarov, Rusyanın Əməkdar artisti Qriqori Leps, "Russkoye radio"nun və "Qızıl qrammofon" mükafatının təsisçisi Sergey Kojevnikovdur.

“Euronews”: Neftdəmə gələn sağlamlıq

Azerbaycan dünyada bənzəri olmayan bir müalicə üsuluna malikdir - Naftalan nefti ilə müalicə. Bakının 60 kilometrliyində yerləşən Naftalandakı bu möcüzəli yağı dəri xəstəlikləri, revmatizm, qan dövranı və s. müalicəsi üçün şəfa mənbəyidir". AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə "Euronews" telekanalının Naftalan neftində bəhs edən reportajında deyilir. Məşhur aparıcı Serxio Kantone reportajında Naftalan şəhərinin turizm sahəsində geniş təcrübəsi və dünyada bənzəri olmayan bu neft-İo müalicə üsulları barədə məlumat verir.

məhz orqanızm üçün xeyirli xüsusiyyətləridir.

Reportajda Naftalan neftinin orqanızmə müsbət təsirlərindən, insanların bu nefte üstünlük vermələrinin səbəblərindən danişan həkim Dilbər Kazımova onun hansı xəstəliklər zamanı faydalı olması barədə ətraflı məlumat verib. Müəllif onu da diqqətə çatdırıb ki, burada təyin edilən müalicə müddətində xəstələr hər gün 10 dəqiqə neft vannası qəbul edirlər. Bu vannalar bir çox xroniki xəstəliklərin müalicəsində de müsbət təsire malikdir.

Məktəbəqədər təhsil müəssisələri müasirləşir

Dünyaya integrasiya olunduğumuz ve rəqabətli bir zamanda yaşadığımızdan, unutmamalıq ki, inkişaf etmiş dünya ölkələrinə yetişən gənclərlə müasir Azərbaycan gənci bərəbər addımlamalı, tələb olunan çəgirişlərə cavab verilməlidir. Bu baxımdan, gənclərin həzırkı seviyyəsi, təhsili nə qədər yüksək olarsa, ölkənin inkişafına töhfələrini verə biləcək nəslin yetişməsinə şübhə qalmır. Ölkəmizdə uşaqlarıqlarının tam həcmində təmin edilməsi, uşaqların problemlərinin həlli sahəsində həyata keçirilən tədbirlər dövlət siyasetinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Uşaqlarıqlarının tam şəkildə reallaşması, hər bir uşağın öz potensialını göstərə bilməsi üçün mükəmməl hüquqi baza yaradılmışdır. Ötən illər ərzində milli qanunvericilik və normativ-hüquqi aktlar, mütəmadi olaraq, təkmilləşdirilmiş və uşaqlarıqlarının müdafiəsinə yönəlmış bir çox dövlət proqramları qəbul edilmişdir.

Azərbaycan cəmiyyəti tarixən uşaqlara ən xoş münasibət və qayğıının örnəyi olmuşdur. Bu gün uşaqların sağlam mühitdə böyüməsi və tərbiyə olunması, müvafiq standartlara cavab verən təhsil müəssisələrində oxuması üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Uşaqların keyfiyyətli təhsil və yüksək dünya standartlarına cavab verən tibbi xidmətlərə təmin edilmələri, hərəkətli qayğı ilə ehətə olunmaları, onlar üçün zəruri şəraitin yaradılması, böyümkədə olan nəslin şəxsiyyət və layiqli vətəndaş kimi formallaşması Azərbaycanda dövlət uşaq siyasetinin Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin ənənələrindən irəli gələn başlıca prinsiplərindəndir.

Təhsilin ilk pilləsi hesab olunan məktəbəqədər təhsil sahəsində də baş verən dəyişikliklər, məhz dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən islahatlar, layihələr, xüsusi dövlət proqramları çərçivəsində reallaşır. Məktəbəqədər təhsil sahəsində mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması, təhsilin müasir tələblər seviyyəsində quşulmasının təmin olunması istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir.

Məktəbəqədər təhsil sahəsində mövcud problemlərin artıq yüksək seviyyədə həllini tapmasının nəticəsidir ki, bu təhsil növü Azərbaycan dövlətinin təhsil siyasetində prioritet sahə hesab edilib. "Azərbaycan 2020: geləcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyasında ölkə üzre azyaşlı uşaqların məktəbəqədər təhsilə cəlb olunma seviyyəsinin orta Avropa göstəricisi seviyyəsinə çatdırılması əsas məqsəd kimi təqdim edilir. Buna nail olmaq üçün isə məktəbəqədər təhsil müəssisələri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, onların şərait və təchizatının yaxşılaşdırılması, həbələ, bu sahədə müxtəlif tipli, məsələn, icma və ailə tipli müəssisələrin yaradılmasına xüsusi önəm verilir. Konsepsiyyada göstərilən bu məqsədlərdən çıxış edərək, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərençamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası" Sənədində də məktəbəqədər təhsilin inkişafına yönəlmış bir sıra hədflər öz əksini tapıb.

Məlumdur ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində tərbiyə alanlar idrakı baxımdan təhsilə daha hazırlıqlı olurlar. Cəmiyyətdə uşaqların davranışı, sosiallaşması və şəxsiyyətin inkişaf etdirilməsi üçün zəruri olan keyfiyyətlərin formalşaması, məhz məktəbəqədər təhsil sisteminən başladığından bu sahəyə xüsusi diqqət ayrıılır. Odur ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinə bütün uşaqların celb edilməsi zəruri haldır. Bu sahənin mütəxəssislərini qənaətinə görə, insan ömrü boyu öyrəndiyinin böyük bir hissəsini altı yaşına qədər menimsəyir. Həmin yaş dövründə uşaqın idrakı və fiziki inkişafının tə-

meli qoyulur. Burada uşaqlara kiçik problemlərin həlline nail olmaq üçün müstəqil şəkildə çalışmaq, idraki və emosional, habelə, fiziki fealiyyətdə olmaq öyrənilir. Bu təhsil dövründə uşaqların fiziki, sosial və idrakı inkişafının düşünülmüş şəkildə təşkil olun bütün gələcək taleyinə öz təsirini göstərir.

Azərbaycanda təhsilin inkişafı, gənclərimizin sağlam və savadlı böyüməsi Heydər Əliyev Fondunun siyasetinin prioritet istiqaməti olduğundan, bu sahədə fondun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı", "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramları və "Təhsilə dəstək" layihəsi çərçivəsində ölkəmizdə təhsilin keyfiyyətə yəni mərhələyə yüksəlməsinə getirib çıxmışdır. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban Əliyeva uşaqların hərtərəfli inkişafı, onların müasir tələblərə uyğun təhsil və tibbi xidmətlərə təmin olunması, uşaqların problemlərinin həlli istiqamətində mühüm layihələr həyata keçirir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Xəzər rayonunda, Qala qəsəbəsində, Ağcabədə, Samuxda və digər rayonlarda müasir seviyyədə və yüksək keyfiyyətlə inşa edilən kölpələr evi-uşaq bağçası bütün zəruri avadanlıq, o cümlədən, uşaqlarla işləmek üçün lazımi inventar və oyuncاقları təmin edilib. Burada uşaqların biliq və bacarıqlarının üzə çıxılması üçün hərtərəfli imkanlar yaradılıb. Bütün bu görülən işlərə baxmayaraq, hələ də ölkəmizdə uşaq bağçalarının tikintisine çox böyük ehtiyac var. Cənab Prezidentin tapşırığı ilə bu gün paytaxtımızda qəzalı binaların hər birinin yerində tikilen binanın birinci mərtəbəsində uşaq bağçası inşası ediləcək. Cənab İlham Əliyev çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, bu yolla Bakı şəhərində bir-iki ilə 80-dən çox uşaq bağçası istifadəyə verilecək. Bu gün Azərbaycanın regionlarında da uşaq bağçalarının tikintisine ehtiyac var. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının regionlarında uşaq bağçalarının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında məlumat Sərençamına əsasən, respublikanın regionlarında uşaq tərbiye müəssisələrinə olan tələbatı və uşaq bağçalarının tikinti işlərinin davam etdirilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq, əhalisi 306 mindən çox olan 15 şəhər və rayonda, ümumiyyətdə, 1230 yerlik 15 uşaq bağçasının tikintisi nəzədə tutulub. Görülən bütün bu işlər, bir daha təsdiqləyir ki, Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyaset humanizm prinsiplərinə söykənir. Azərbaycanda gələcəyimiz olan uşaqlara xüsusi diqqətə yanaşılır, onların sağlam, biliqli, savadlı və intellektli olmaları üçün ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Göründüyü kimi, son illərdə paytaxtla yanaşı, bölgəlerimizdə də bir çox uşaq tərbiyə və təhsil müəssisələrində əsaslı təmir və yenidənqurma işləri aparılıb və yeni uşaq bağçaları tikilib. Bələ layihələrin icrasında əsas məqsəd məktəbəqədər təhsilidə əvvəller mövcud olan çatışmazlıqların aradan qaldırılması idi və buna da nail olunur.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

KİV ümumi maraqlar ətrafında birləşməlidir

"Düşmənin hiyləsi və davamlı kampaniyaları hələ bitməyib"

Son vaxtlar sosial şəbəkələrdə Azərbaycana qarşı informasiya terroru həyata keçirilir. Söz yox ki, məkrli və pozucu siyaset xaricdən idarə olunur. Sual olunur: Azərbaycan mətbuatı, qəzet baş redaktorları ölkəmizə qarşı anti-təbliğat kampaniyasının qarşısının alınması üçün hansı əməli addımlar atılmasını vacib hesab edirlər?

"Həftə içi" qəzetiin baş redaktoru Sevinc Seyidova: "Dövlətimizə qarşı aparılan kampaniyaların tutarlı cavabı verilməlidir"

- Dövlətimiz əleyhinə aparılan və heç bir əsası olmayan qarayaxma kampaniyalarına qarşı hər bir Azərbaycan vətəndaşı öz mövqeyini açıq şəkildə ortaya qoymalıdır. Təbii ki, mətbuat nümayəndəleri olaraq, bizim bu məsələdə fəallığımız, xüsusilə, vacibdir. Çünkü bu qarayaxma kampaniyasını həyata keçirənlər Azərbaycanda söz və ifadə azadlığından istifadə edərək, sosial şəbəkələr vasitəsilə cəmiyyətimizdə dövlətimizə qarşı hansıa ictimai rəy formalaşdırmağa çalışırlar. Təbii ki, bu cəhdərin böyük eksəriyyəti hər zaman uğursuzluqla nəticələnib. Çünkü Azərbaycan dövlətinin əsası vətəndaşların həmrəyliyinə, sağlam düşüncə tərzinə əsaslanan təməl üzərində qurulub. Bununla belə, yene de dövlətimizə qarşı aparılan kampaniyaların tutarlı cavabı verilməli, baş redaktorlar səviyyəsində ortaq mövqə ortaya qoymalıdır. Çünkü cəmiyyətimizdə ictimai rəyi formalaşdırın əsas vasitə, məhz mətbuat orqanıdır. Buraya həm çap, həm internet, həm də televiziya mediası daxildir. İnsanlarımızda dövlətimiz haqqında düzgün təsəvvür formalaşdırmaq, gənclərimizdə vətənpərvərlik, dövlətə bağlılıq hissələrini daha da gücləndirmək bizim vəzifə borcumuzdur. Bu səbədən, hər birimiz - tek baş redaktorlar yox, həm də media sahəsində çalışan bütün jurnalistlər sosial şəbəkələrdə də fəal olmalı, bu cür anti-təbliğat kampaniyalarına qarşı tutarlı dəlillər və argumentlərə əsaslanan ciddi maarifləndirici materiallar hazırlamalıdır. Bu məqsəd ətrafında nə qədər six birləşsək, əldə olunacaq nəticə də bir o qədər uğurlu alınacaq.

Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli: "Azərbaycan demokratik ölkə olaraq, internetin əlçatımlılığını təşkil edib"

- Azərbaycana qarşı təzyiq və təxribat kampaniyaları yeni deyil: müstəqillik qazandıqdan, demokratik inkişaf yoluna qədəm qoymuşum gündən başlayan bu kampaniyalar, fasilesiz olaraq, davam edib. Arada, sadəcə, forma dəyişib. Ölkəmizin müstəqil siyaset yürütməsini həzm edə bilməyen, forpost olmasına ilə barışa bilməyen, inkişafını gözü götürməyən güclərə ölkəmizə qarşı təzyiq və təxribat kampaniyalarını bu gün də davam etdirirlər. Son olaraq, bu kampaniyalar üçün internet media resurslarından, əsasən isə, sosial şəbəkələrdən dərhal istifadə olunur. Bu isə, təsadüfi deyil. Çünkü internet, sosial şəbəkələr elə müstəvidir ki, burada anonim hesablardan istifadə etmək olur, yalançı adlarla, saxta profillərle iş görürlər, xaricdə gizlənib ölkə içi auditoriyaya nüfuz etmək olur və sair. Digər tərəfdən, Azərbaycan demokratik ölkə olaraq, internetin əlçatımlılığını təşkil edib, sosial şəbəkələrdə, digər platformalarda ifadə azadlığı təmin edilib. Düşmən güclər də bu mühitdən bir silah kimi istifadə etməyə, demokratik azadlıqlar üçün qurulmuş platformanı eks-məqsədlər üçün istifadə etməyə çalışırlar. Əger səbir kəsilsə, hansıa məhdudlaşdırıcı addımlar atılsa, onda da dünyaya həşir salacaqlar ki, bəs Azərbaycanda ifadə azadlığı pozulur. Deməyim budur ki, düşmən güclər ele hıylərə bir plan qurublar ki, onlara qarşı tədbir görülse də, görülməsə də, ölkəyə ziyan dəyir. Hər halda, onlar belə düşünlər. Amma Azərbaycan tərəfi onların hiyləsini ifşa edə bildi, təmkinli, rasiyalı tədbirlər görməklə, bu kampaniyaları iflasa uğradır. Azərbaycan tərəfinin bu kampaniyalara qarşı işlədiyi metod bu oldu ki, daxildə güclü təbliğat işi quruldu: əhaliyə nələr baş verdiyi barədə düzgün məlumat çatdırıldı, ictimai rəy düzgün istiqamətləndirildi. Nəticə də göz qabağındadır. Prezident seçkisi zamanı, xaricdən aparılan təbliğatların ziddinə olaraq, ölkədə sabitlik oldu, xalqın namizədi öten seçkilərlə müqayisədə dərhal qəzəbənən qazandı. Həmçinin, Mingəçevir və Gəncə olayları zamanı aranı qatmaq istəyən, ölkədə xaos, əsyan ovqatı yaratmaq istəyənlərin də planları iflasa uğradı. Sevindirici haldır ki, xaricdən idarə olunan kampaniyaların iflasa uğradılmasında, ölkədaxili ictimai rəyin düzgün istiqamətləndirilməsində media cəmiyyətinin də böyük rol var. Media təmsilçiləri həm çalışdıqları KİV-lərdə, həm də sosial şəbəkələrdə aktiv fəaliyyət göstərməklə, düşmənə qarşı sədd qurmaqla anti-Azərbaycan kampaniyaların iflasa uğradılması üçün töhfələr verdilər. Arzu ediləndir ki, bu həmrəylik, bu aktivlik davam etsin. Çünkü düşmənin hiyləsi və davamlı kampaniyaları hələ bitməyib.

GÜLYANƏ

Xainlər diaspora nümayəndəsi tərəfindən ifşa olundu!

Naibə Hacıyeva: “Hələ indiyə kimi siz xalqa, vətənə cüzi qədər də olsa xeyir vermədiniz...”

Məlum olduğu kimi, Almaniya kanseri Angela Merkel avqustun 23-də Cənubi Qafqaza səfər edəcək. Səfər çərçivəsində xanım Merkel Azərbaycanda da olacaq və rəsmi görüşlər keçirəcək. Bu isə Avropadakı, xüsusən, Almaniyadakı antimilli qüvvələri narahat etməyə başlayıb. Onlar Berlində Angelə Merkeli qərargahı öündə Azərbaycan siyasi hakimiyətinin qarşı aksiyası keçirməyi planlaşdırırlar. Məhz bu baxımdan, sosial şəbəkələrdə çağırışlar edərək sağlam düşüncəli cəmiyyəti, ictimai rəyi yanlış yerə sürükləməyə və çasqınlıq yaratmağa cəhdər göstərirlər. Söz yox ki, belə xainləri və dövlət məraqlarını satanları heç bir dövlət və xalq, normal düşüncəyə malik zümrələr qəbul etmir. Bu kimi emosional, aqressiv və antimilli qüvvələrin hər hansı siyasi təsir güclərinin olmaması da dəfələrlə sübuta yetirilib. Onların postseçki dövrlərində, eləcə də, digər əhəmiyyətli siyasi hadisələr ərefəsində sosial şəbəkələrdə var-gəl etmələri, sadəcə, iflasa uğrayıb. Digər tərəfdən, bu gün alman dövləti də çox gözəl bilir ki, belələri öz məraqlarına görə “küçə müxalifətçiliyi” edirlər.

“Hələ indiyə kimi siz xalqa, “NPD”, “Pegida” və sairə... Bunlar Hitlerin qollarıdır”

Bütün bunlara baxmayaraq, Almaniyada da bir neçə müxalif qurum var, xatırladan diasporaçı qeyd edib: “Məsələn, “NPD”, “Pegida” və sairə. Bu partiyalarda olanlar da sizin kimi küçələrə töküür, “Facebook”da, “YouTube”da xanım Merkeli diktator adlandırlırlar. Lakin və hər zaman böyük bir qismi alman xalqı bunlara qarşı çıxır. Çünkü bunlar Hitlerin qollarıdır”.

“Bu insanlar hər zaman çirkli işlərlə məşğul olublar, asan yollarla pul qazanmağa can atıblar”, deyə qeyd edən Naibə Hacıyeva digər bir məraqlı məqama da toxunaraq deyib ki, belələri alman olsalar da, yazib-oxumaları yoxdur, öz vətənləri Almaniyada işsizdirilər: “Buna da Almaniyada hərəkəflər çox zəif insanlar deyirlər”.

“Mən sizi, Azərbaycanın üz qaralarını, həmin bu

Hitlerin davamçılarından olan Lutz Baçmann kimilərə bənzədirəm”

Diaspora nümayəndəmiz, həmçinin, deyib ki, eqidəsi zəif olan insanların beynini yumaq, yanlış yola çəkmək çox asandır: “Almaniyada da sizin kimilərden var, məsələn, Lutz Baçmann adlı qara bir ulduz var. O da xanım Merkeli yixmaq istədi, amma bacarmadı. Qara ulduz Lutz Baçmann xanım Merkele qara PR apardığı üçün, hətta İngiltərə belə, onu öz dövlətinə girməyə qadağa qoydu. Mən sizi, Azərbaycanın üz qaralarını, həmin bu Hitlerin davamçılarından olan Lutz Baçmann kimilərə bənzədirəm. Lutz Baçmann da özünü “müxalifətçi” adlandırır. Bəsdirin, yetər artıq. Gözəl və qürurverici işlərlə məşğul olun. Xanım Merkel sizin də “Pegida” kimilərən olduğunu bilir. Boş yerə insanları aldadıb yollara tökməyin, heç bir şey əldə edə bilməyecəksiniz. Bəli, Azərbaycan xalqı həmrəydir, dövlətimiz, bayraqımız və dövlət başçımız Vətənimizin rəmziidir. Əminəm ki, xalqımız hər zaman öz rəmzinə qoruyacaq, Vətənəne, dövlətine zərər vurmaq istəyən sizin kimilərə imkan yaratmayacaq. Var olsun Azərbaycan dövləti, yaşasın Azərbaycan

xalqı!”

Xatırladaq ki, Alman-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri, fəal diasporaçı N.Hacıyeva dəfələrlə Avropana yaşıyan antimilli xəyanətkarları ifşa etdiyinə görə, qarşı tərəfdən təhdidlərə məruz qalıb. Lakin buna baxmayaraq, Azərbaycanın dövlətçilik məraqlarını hər zaman müdafiə edib.

Rövşən RƏSULOV

Alman-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri, fəal diasporaçı və vətənpərvər Naibə Hacıyeva “Facebook” səhifəsində bu kimi insanları - Orduxan Teymurxani, Tural Sadıqlini, Məhəmməd Mirzəlini və digər xainləri ifşa edib. O, bildirib ki, bu insanların hələ de kime və nəyə, hansı iyrənc bir quruma işlədikləri bəlli deyil: “Üzümü o insanlara tutub deyirəm: bu çirkli əməllərinizdən əl çekin! Bir neçə insanni yanlış yola çəkməkle, siz onları uçuruma aparırsınız. Hələ indiyə kimi siz xalqa, vətənə cüzi qədər də olsa, xeyir vermədiniz, əksinə, ancaq zərər verirsiniz. O ki qaldı xanım Merkeli, ona qarşı şəxsən mənim və mənim kimi milyonlarla insanların çox böyük hörməti var. O, Almaniya üçün çox işlər görüb”.

Azərbaycan aşpzərlərinin birinci konqresi keçiriləcək

Avqustun 21-də Bakı “Boulevard Hotel”də ölkəmizin qastronomik həyatında əlamətdar hadisə - Azərbaycan aşpzərlərinin birinci konqresi keçiriləcək. AZƏRTAC təşkilatçılara istinadən xəbər verir ki, konqresin əsas məqsədi təcrübə və fikir mübadiləsi aparılması üçün platforma yaratmaq, aşpzər və qida istehsalçılarını bir araya toplamaqdır.

Konqres çərçivəsində bir neçə təqdimat keçiriləcək, bunlardan biri aşpzərlərə həsr olunmuş ilk sayt - Chefs.az saytının təqdimati olacaq. Bu sayt vasitəsilə aşpzərlərin reyestri, vakansiyalar bölməsi, xəberlər və digər faydalı məlumatlar çıxış əldə etmək olacaq. Həmçinin usaq evləri və azteminatlı ailələrdə böyükən gəncələrə aşpzərlər sənətinin əsaslarını öyrənməyə köməklik edəcək “İlk Addim” xeyriyyə layihəsinin təqdimati olacaq. Qeyd edək ki, xeyriyyə məqsədi daşıyan sözügedən layihə Hesab.az/Goldenpay ilə birlikdə təşkil olunub.

Həmçinin konqres çərçivəsində “Azərbaycan Aşpzərlərinin Gildiyası”nın yaradılması elan olunacaq, inkişaf planları və gələcək perspektivləri haqqında məlumat veriləcək. Konqresin təşkilatçısı kulinar bloger Fərhad Aşurbəylinin sədrlik etdiyi Turizmə və Milli Mətbəxin inkişafına Dəstək İctimai Birliyidir. Konqresdə Azərbaycan və xaricdən olan ümumilikdə 200-ə yaxın qonağın iştirakı planlaşdırılır.

Dövlət Komitəsində Füzuli və Cəbrayıllı işğalı günü ilə bağlı tədbir keçirilib

Rövşən Rzayev: “BMT Təhlükəsizlik Şurası hərbi əməliyyatları dayandıraraq, erməni qoşunlarının işğal etdikləri ərazilərdən qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 874 sayılı qətnamə qəbul etsə də, bu qətnamə icra edilməyib”

Dünən Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin işləri üzrə Dövlət Komitəsində Ermənistan silahlı birləşmələrinin Füzuli və Cəbrayıllı işğal etməsinin 25-ci ildönümü ilə əlaqədar anim tədbiri keçirilib. Tədbirdə Dövlət Komitəsinin sədri, sədr müavinləri, departament və şöbə rəhbərləri, Qarabağ Mühəribəsi Əlliilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin üzvləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə torpaqlarımızın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev Azərbaycan ərazilərinin Ermənistən işğali altına düşməsinin səbəb və nəticələrindən danışarken bildirib ki, dövlət müstəqilliyinin bərpasının ilk illərində respublikamızda ordu quruculuğunun ləngidilməsi, vahid komandanlığın formalasdırılması, hərbi-siyasi rəhbərliyin iradəsizliyi xalqımızı ağır bələlərə düşçər edib. “Məhz buna görə də, xaricdən verilən hərbi kömək hesabına Ermənistən öz işğalçılıq planlarını həyata keçirib”, deyə qeyd edən natiq, eyni zamanda, bildirib ki, 1993-cü ilin 23 avqustunda Cəbrayıllı və Füzulinə ələ keçirən ermənilər, işğal etdikləri hər bir yaşayış məntəqəsində olduğu kimi, bu rayonlarda da qətl, qarət və dağııntılar törədib, yerli sakinləri doğma torpaqlarından didərgin salıblar: “BMT Təhlükəsizlik Şurası hərbi əməliyyatları dayandıraraq, erməni qoşunlarının işğal etdikləri Füzulidən, Cəbrayıldan, Qubadlıdan və digər ərazilərdən qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 874 sayılı qətnamə qəbul etsə də, bu qətnamə də digərləri kimi icra edilməyib və kağız üzrində qalıb”.

Yalnız Ulu Önder Heydər Əliyev respublikada ali siyasi rəhbərliyə qayidib müstəqil dövlət quruculuğuna başladığdan sonra qısa müddətdə yenidən səfər bər edilən ordu bölmələrimizin 1993-cü ilin dekabrında heyata keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyat neticəsinde Füzuli rayonunun Horadız qəsəbəsi və 20 kəndi, Cəbrayıllı rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi işğaldan azadılıb.

“Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Qarabağda qoşunların təmas xəttində Ermənistən hərbi təxbəratlarının qarşısının qətiyyətə alınması barədə əmrini yerinə yetirən ordumuzun qəhrəman əsgər və zabitləri 2016-cı ilin aprelində işğalçı qüvvələri Cəbrayıllı rayonunun Ləletəpə yüksəkliyindən və ətraf ərazilərdən geri çəkilməyə mecbur ediblər”, deyə xatırladan Rövşən Rzayev qeyd edib ki, nəticədə dinc əhalinin Cocuq Mərcanlı kəndinə qayıdış öz yurd yerlərində yaşamasına şərait yaranıb və çox qısa bir vaxtda həmin kənd bərpa edilərək, müxtəlif bölgelərdə məcburi köçkün kimi müvəqqəti məskunlaşmış sakinlərin buraya köçürülməsinə başlanılıb.

Tədbirdə Qarabağ Mühəribəsi Əlliilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin ərazisi işğal edilmiş rayonlardakı təşkilatlarının rəhbərləri, Füzuli və Cəbrayıllı rayonundan olan ziyanlılar və keçmiş döyüşçülər çıxış ediblər.

Sonda “Erməni işğalında qalan Cəbrayıllı” filmi nümayiş etdirilib.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Paşinyanın uğursuz fəaliyyəti Ermənistani məhvə aparır

Küçə "demokrat"ın avantürist fəaliyyəti bunu təsdiqləyir

Bu gün Ermənistanın ağır və çətin günlərinin yaşayır. Reallıq odur ki, Nikol Paşinyan baş nazır olduğu bu 3 ay müddətində, Ermənistani ac-yalavac vəziyyətinə salıb. İşgalçi ölkəni bu vəziyyətdən çıxarmaq üçün işgal etdikləri Qarabağı Azerbaycana qaytarı malıdır.

Baş nazırın müharibə elanı kimi fikirlər səsləndirməsi ilə bağlı ekspertlər bildirilər ki, Paşinyanın darhal Qarabağa baş çəkməsi Ermənistənən yeritdiyi siyaset fonunda heç də təccübəli deyil. Ola biler ki, Paşinyan əhalinin əhval-ruhiyyəsinə uyğun hərəkət edir və elan edir ki, erməni siyaseti deyimləndir.

Ekspertlər onu da vurğulayırlar ki, hərçənd, Ermənistəndəki problemlərin yegane səbəbi cinayətkar klanın hakimiyəti ve korrupsiya deyil. Ermənistən dündüyü bərbəd vəziyyət Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlıdır.

Rusiyalı politoloq Andrey Yefifantsev bildirir ki, yaxın zamanda Paşinyan xalqın kumirindən uğursuz liderə çevriləcək: "Qarabağ ve qondarma erməni "soyqırımı" prinzipindən imtina etmədən, blokadadan çıxmadan iqtisadiyyatı inkişaf etdirmək mümkün deyil. Bu 3 ay ərzində Paşinyan iqtisadiyyata yeni heç nə getirməyib və bundan sonra da, heç nə gətirməyəcək. O, Ermənistənən siyasi tələblərindən də imtina etmir, nəticədə, Ermənistənən iqtisadi kollapsa apardır. Paşinyanın programı, Ermənistənən təcridə saxlayan digər proqramlar kimi, uğursuzluğa məhkumdur. Demək ki, ictimaiyyət də neqativ əhval-ruhiyyə güclənəcək və yenidən kumir axtarılacaq".

Ekspertin sözlərinə görə, Ermənistənən potensial baş naziri təbiətə fərəridir, buna görə də, seçiləndən sonra hara qaçacağınu bu başdan demək olduqca çətindir. Dağlıq Qarabağda və onunla bağlı durum Nikol Paşinyanın asılı olmayıcaq. Çünkü Paşinyan hakimiyətdə qalmayacaq.

Paşinyanın absurd fikirləri

"Ermənistənən hakimiyətində mövcud olan quldur dəstələr tam zərərsizləşdirilməyib. Bu səbəbdən, növbədənənar parlament seçkilərinin keçirilməsinə ehtiyac var". Bu fikirləri Nikol Paşinyan baş nazır seçiləməsinin 100 günü ilə bağlı təşkil etdiyi mitinqdə deyib. Ermənistənən baş nazırı bildirib ki, növbədənənar parlament seçkilərinin keçirilməsi üçün konstitusiyaya düzəllişlər ediləcək. Növbədənənar seçkilər yalnız baş nazır vəzifəde olduğu təqdirdə keçiriləcək. Paşinyan qeyd edib ki, quldur dəste parlamentdən də tam uzaqlaşdırıldıqdan sonra ölkədə stabillik elə oluna bilər.

N.Paşinyanın səsləndirdiyi fikirləri şərh edən erməni siyasi ekspertləri bildiriblər ki, Paşinyan da bundan əvvəlki hökumət başçıları kimi, yalan vədlər verib baş nazır postuna gəldi. Indi isə problemin həll olunmamasını Ermənistənən ağır iqtisadi vəziyyəti ilə əlaqələndirməyə çalışır. Sadəcə olaraq, "məxməri inqilab" zamanı xalqa qəhrəman lazımdı. Paşinyan da bu vəziyyətdən istifadə etdi.

Eyni zamanda, siyasi ekspertlər qeyd ediblər ki, parlamentdə çoxluğun respublikaçılarında olması Paşinyanı narahat edir. Bu

səbəbdən, parlamentdəki çoxluğu əldə etmək üçün növbədənənar seçkilərin keçirilməsini isteyir. Ekspertlərin fikrincə, eks-prezident Robert Koçaryanın hebsən çıxmazı daşnakların və respublikaçıların fəallaşmasına səbəb olub. Bu da yaxın zamanda tərəflər arasında böyük siyasi mübarizənin olacağından xəber verir.

Mübariz Əhmədoğlu: "Nikol Paşinyan hakimiyətə gəldikdən sonra Rusiya-Ermənistən münasibətləri bütün tarixi boyu belə indiki kimi gərgin vəziyyətdə olmayıb" Rusiya-Ermənistən münasibətləri bütün tarixi boyu belə gərgin vəziyyətdə olmayıb"

Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədoğlu qeyd edib ki, Nikol Paşinyan hakimiyətə gəldikdən sonra Rusiya-Ermənistən münasibətləri bütün tarixi boyu belə indiki kimi gərgin vəziyyətdə olmayıb: "Paşinyan KTMT-nin başında oturanı, biler-rəkkən, Qırbağ xoş gelmək məqsədilə cinayətkarərə çevirdi. Cəmi 1 gün dözmədi. Paşinyanın Rusiyanın Ermənistəndəki iqtisadi strukturlarını dağıtmış, Kremlə bağlı olan erməniləri Ermənistəndən uzaqlaşdırılmış, Dağlıq Qarabağ məsələsində anti-ermənililiyi gücləndirən NATO ilə əlaqələrini daha da intensivləşdirməsi Kremlin xoşuna gelmir. İndiki halda, Ermənistəndən arzuolunanı, Paşinyan hansı qaydada hakimiyətə gəlibse, təxminən ona bənzər qaydada hakimiyətdən rədd olmasıdır. Bu işi Ermənistənən müdafiə naziri David Tonoyan reallaşdırıa biləcəyi təqdirdə, Şoqunun ondan xoş gələ biler, münasibəti müsbətə təref deyişə bilər. D.Tonoyanın aktivliyi, avantürən asılılığı bu variyantı istisna etmir. 2016-ci ilin aprel döyüşləri, məhz Ermənistənən müdafiə naziri D.Tonoyanın avantürə idid. Artıq 2016-ci ilin aprel döyüşlərinin nəticəsi Ermənistəndə da heç kəsədə şübhə doğurmur. David Tonoyan xarakterə avantüraya və şəntajdan asılı olan şəxsdir".

Bələliklə bütün bu reallıqlar onu təsdiqləyir ki, Ermənistənən müstəqil dövlət olması hələ mümkün deyil və Paşinyan hakimiyətinin sərsəm, avantürən çıxışları və fəaliyyəti onu göstərir ki, bu vəziyyət uzun müddət davam etməyəcək. Haradəsa qırılma nöqtəsi vardır. Ermənistənən da bu acı taleyi yasaşamamaq üçün yeganə çıxış yolu erməni silahlı quldur dəstələrinin işgal etdikləri Azerbaycan ərazisini tərk etməsidir.

Eyni zamanda, Ermənistənən baş nazırı Paşinyan dialoq mədəniyyətinə yiyələnməlidir. Onun kobud, yönəmsiz və radikal ritorikaları Ermənistənən quysusunu daha derindən qazmaqdan başqa heç nəyə xidmət etmir. Bununla, o da özünü, bütövlükde, fəlakətə sürükleyir.

A.SƏMƏDOVA

Armen Minasyan Nikol Paşinyanın yalanını üzə çıxardı

"Baş nazir xarici turistlər hesabına kütləvi miqrasiya faktını gizlətməyə çalışır"

Ermənistənən tanınmış politoloqlarından olan Armen Minasyan ölkəsinin milli statistika xidətinin rəsmi məlumatını analiz edib və belə nəticəyə gəlib ki, baş nazir Nikol Paşinyanın avqustun 17-də keçirdiyi mitinqində ölkəyə geri dönenlərin gedənlərdən daha çox olması bəyanatı həqiqəti əks etdirmir. "Aysor.am" xəbər verir ki, Minasyan öz Facebook sahifəsində bununla bağlı yazıb: "Baş nazir Nikol Paşinyan vəzifəyə gəlisi 100-cü gündündə özünün ən vacib uğurunu miqrasiyanın qarşısını kəsməsində görür".

Ermeni politoloqu Paşinyanın bu iddiasına qarşı rəsmi məlumatlarla çıxbı. Onun sözlərinə görə, cari ilin may ayının 10-dan avqustun 14-na qədər Ermenistənə 29986 nəfər insan daxil olub, bu rəqəmdən artıq isə ölkəni tərk edib. Ötən ilin analoji dövründə ölkəni tərk edənlərin sayı daxil olanlardan 6000 nəfər çox olub. Son 3 ayda ötən ilin analoji dövrü ilə müqayisədə Ermenistənə 3400 nəfər xarici vətəndaş daxil olub.

Minasyana görə reallıq ondadır ki, birinci kvartalda hökumətə Karen Karapetyan rəhbərlik edirdi və Nikol Paşinyan baş nazirlikdən çox uzaq idi. Ermeni politoloq bildirib ki, eslinde, Paşinyanın baş nazirliyi dövründə insanların Ermenistənə daxil olma sayı azalıb. Beləliklə, rəsmi mənbələrə istinad edən Armen Minasyan bildirib ki, 2018-ci ilin ilk yarım illiyində Ermenistənən ölkə sənedləri ilə 839 min insan tərk edib, 788,2 min nəfər isə ölkəyə daxil olub. "Bir sözə, təxmini olaraq, 50,8 min Ermenistən vətəndaşı ölkəni tərk edərək, geri dönəməyib" deyə politoloq bildirib. Araşdırılmaların davamını ictimailəşdirən erməni politoloquna görə, öncəki hakimiyət zamanı Ermenistən 2,7 min nəfər tərk edib, mövcud Paşinyan hakimiyəti dövründə isə 48,1 min nəfər ölkədən gedib: "Maraqlıdır ki, Karen Karapetyanın baş nazirliyi dövründə mənfi saldo ötən ilkine nisbətdə yaxşılaşıb, ancaq Nikol Paşinyan hökumətində növbəti dəfə pisləşib. Bütün mənalarda, demək mümkündür ki, bu il ölkəni 50 min nəfər Ermenistən vətəndaşı tərk edib və onların ilin sonuna qədər geri dönbü-dönməyəcəkləri məlum deyil, yaxud bu rəqəm daha da çoxalacaq". Minasyan sonda qeyd edir: "Əslində, qeyd edilənlərə yanaşı, Nikol Paşinyan bir tərəfdən hələ Karen Karapetyan hökumətinin turizm və sərnişindəşimada əldə etdiyi rəqəmləri mənimsemir, digər tərəfdən, ölkəyə daxil olan xarici turistlər hesabına kütləvi miqrasiya faktını gizlətməyə çalışır".

RÖVŞƏN

Deputat: "Paşinyan Ermənistən üçün bir eksperimentdir"

Ermənistən öz xülyası ilə xalqı aldatmağa çalışır. Bunun sonunun müsibətlərə bitəcəyini anlamırlar. Vaxtılı almanın da bu cür ideologiya həyata keçirdilər və nəticədə onların başlarına müsibətlər gəldi". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, tarixçi alim Fəzail İbrahimli deyib. O bildirib ki, düşmən ölkə tərəfindən qonşu ölkələrə qarşı ərazi iddiası faşizmin bir növüdür: "Onlar bu iddialarla xalqı aldadır, hakimiyət qurur və ya dəyişdirirlər. Vaxtılı keçmiş prezident Sarkisyan Dağlıq Qarabağda tökdüyü qanlarla fəxr edirdi. Nə oldu sonu?".

F.Ibrahimli söyləyib ki, baş nazir Nikol Paşinyan da Ermənistən üçün bir eksperimentdir: "Paşinyanın hakimiyətə gəlməsi xalqın sevgisi ilə bağlı deyil. Sadəcə xalq Koçaryan, Sarkisyan, hakimiyətindən o qədər bezmişdi ki, Paşinyandan istifadə etməklə keçmiş hakimiyətə olan nifreti ifadə etmiş oldular. Xalqa narazılıqlarını ifadə etmək üçün 1 nəfər lazımdı ki, Paşinyan da bu missiyani öz üzərinə götürmüş oldu".

Deputat qeyd edib ki, hazırda Paşinyanın hansı dövlətə və kimlərə xidmət etməsi naməlumdur: "Hələ biz bilmirik ki, onun məqsədi nədir və necə oldu ki, hakimiyətə gəldi. Hesab edirəm ki, bununla bağlı sirlər də açılacaq. Düşünürəm ki, Paşinyanın düşüncələri, onun yeritdiyi siyaset, xüsusilə də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində yürütdüyü təmkinlə, aqressiv mövqeyi, xalqı ələ almaq üçün özünü qəhrəman kimi qələmə verməsi çox qısa zamanda sona çatacaq". "Böyük Ermenistən" iddiasının xülyə olduğunu deyən F.Ibrahimli qeyd edib ki, iqtisadiyyatı, siyaseti, hərbisi Rusiya tərəfindən özəlləşdirilən ölkənin müstəqil addım atmaq imkanı yoxdur: "Əger nə vaxtsa Ermənistən hakimiyətinə düzgün düşünmek qabiliyyətinə malik bir şəxs gəlsə, o zaman bu ölkənin geleceyindən nəsə danışmaq olar".

Metroda soyğunçuluq edən şəxslər saxlanılıb

Avqustun 17-də saat 23 radələrində metronun Nəriman Nərimanov stansiyasının platformasında qaçan iki nəfər orada xidmət aparan polis əməkdaşlarının diqqətini cəlb etdiyindən, onlar şübhəli şəxs qismində saxlanılaq metropolitəndə polis şöbəsinə gətirilərlər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZORTAC-a bildirilər ki, araşdırılmalar zamanı həmin şəxslərin Bakı şəhər sakinləri, əvvəller məhkum olunmuş Tamerlan Əliyev və Nərimən Abbasova olmaları müəyyenləşdirilib.

Aparılan araşdırılmalar zamanı məlum olub ki, onlar Masallı rayon sakini olan bir nəfərin içərisində 71 manat və bank kartları olan pul kisəsini soyğunçuluq yolu ilə alıb aradan çıxmış istəyiblər. Onların üzərələrinə şəxsi axtarış keçirilən zaman T.Əliyevdən şəxsi istehlak məqdarından çox narkotik vasitə olan heroin, Nərimən Abbasovanın üzərindən isə başqa bir şəxse məxsus pulqabı aşkarlanaraq götürülüb. Əməliyyat tədbirləri ilə o da müəyyenləşdirilib ki, N.Abbasova həmin pulqabını Nərimanov rayonundakı mağazaların birində paytaxt sakini olan bir qadından oyğurlayıb. Faktla əlaqədar Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Nikolun mitinqi respublikaçılardan tərəfindən məsxərəyə qoyuldu

Eduard Şarmazanov: “Səhnədəki Paşinyan baş nazırı deyil, müxalifətçi demaqoqa bənzəyirdi”

Nikol Paşinyanın baş nazırı kürsüsünü əla keçirməyinin 100-cü günü münasibəti ilə Yerevanın “Respublika” meydanında keçirdiyi mitinq ölkədə birmənali qarşılıqları qarşılıqları. Ermənistan parlamentinin vitse-spikeri, Serj Sarkisyanın Respublika Partiyasını təmsil edən Eduard Şarmazanov Paşinyanın çıxışını sərt şəkildə tənqid edib, hətta təhqirə də yol verib. Bu barədə Ermənistanın “aysor.am” saytı yazır. Şarmazanov sözügedən mitinqdə 100 günlə bağlı tamamıyla fərqli fikirlər eşidəcəyini sandığını deyib. Onu da bildirik, növbəti dəfə təəssüf hissi keçirib: “Paşinyanın hökumətə rəhbərliyinin ilk 100 günü ilə bağlı danışdıqları hesabat deyildi” deyə qeyd edən erməni vitse-spikeri görə, onun bu mitinqi ilə 100 gün əvvəl keçirdiyi mitinqləri arasında heç bir fərqli görməyib.

“Paşinyan küçəni orta əsrlərdəki Novqorod Veçası kimi yeganə qərar qəbul edən həllədici orqan olduğunu bəyan edib”

“Səhnədə dayanan Paşinyan baş nazır təsiri deyil, 100 gün əvvəl keçirdiyi mitinqlərindəki müxalifətçi demaqoqa bənzəyirdi. Onun nitqi XIV Lüdovikin fikirlərinin miksi idi” deyə qeyd edən E.Şarmazanov N. Paşinyanın çıxışını eyni fransız inqilabçıları, bolşevik-trotskişçilər və diktatorlarla eynileşdirib, eləcə də, baş nazırın fikirlərinin təhdidlərle dolu olduğunu bildirib: “Paşinyan hər ikinci sözündən sonra xalqın dəstəyini umaraq, əks-fikirdə olmağa cüret edənlərin ünvanlarına təhdidlər yağıdırıb və öz sözlerinin doğru olduğunu sanaraq, oraya toplaşanları da fikirlərini qəbul etməye səsləyib. Paşinyan hakimləri, opponentlərini təhdid edərkən, kobud şəkildə günahsızlıq prezumpsiyasını pozub, dövlətçilik institutlarını sıfır endirib və kükən orta əsrlərdəki Novqorod Veçası kimi yeganə qərar qəbul edən həllədici orqan olduğunu bəyan edib. Sonunda isə, o, əvvəlki hakimiyəti öz hakimiyətini qorumaq üçün tənqid etdiyi ni bildirib, hətta buna görə ölkə konstitusiyasını dəyişdirməyə hazır olduğunu da deyib. Fransa Burbonları haqqında deyildiyi kimi, Paşinyan ötən 100 gündə heç nəyi unutmamaqla yanaşı, heç nəyi öyrənməyib də. Şantaj və populizm onun esas alətləri kimi qalmaqdadır. İndi isə sira ilə izah edim...”

Beləliklə, eyni zamanda, belə düşmək mümkün ki, N. Paşinyanın keçirdiyi mitinqini açıq-əşkar və sərt

Şəkildə hədəfə alan Serj Sarkisyanın silahdaşı, çox yəqin ki, bu fikirlərini ictimaiətdirməmişdən önce, bunu öz siyasi lideri ilə razılaşdırıb.

“Əgər orta əsrlərdə məşhur Lüdovik deyirdi ki, “hakimiyət mənəm”, Paşinyan daha da uzağa gedərək, “hakimiyət mənimdir” deyib”

Sərt və istehzalı fikirlərini davam etdirən Şarmazanova görə, Paşinyan keçirdiyi mitinqində Yerevan meydani ilə Afina demokratiyası arasında paraleller aparıb və mümkünür ki, o özü ilə Periki arasında da eyni məzmunu tutub. Eləcə də, qeyd edib ki, gələcək nəsil onun qələbə xarakterli hərəkətdən vəcde geləcəklər, necə ki, qədim yunanlar Afina demokratiyası ilə qururdular. Amma digər tərəfdən, Şarmazanov Paşinyana dolayı yolla təhdid ünvanlamığı da unutmayıb: “...Lakin tarixçilərin əhatəsində olan Paşinyan bilmir ki, Afina demokratiyasının Qədim Spartadan aldığı ağır möğliliyətindən sonra kədərli sonluğunu olub. Bu baxımdan, onun getirdiyi nümunə uğursuz alınıb. Paşinyan özünü və Respublika meydانına toplaşanları hakimiyətin dəyişilməz fəndləri olduğunu deməklə, öz üzərinə yeganə hakim və qərar qəbul edən funksiyasını götürüb. Əgər orta əsrlərdə məşhur Lüdovik deyirdi ki, “hakimiyət mənəm”, bu zaman Paşinyan daha da uzağa gedərək, “hakimiyət mənimdir” deyib”.

“Görünür, Paşinyan əsəb sarsıntısı keçirir və çətin vəziyyətə düşüb, ona görə də, sağa-sola şantaj, təhdid yağıdırır, bununla da, ilk yardım kimi, ümidiyi Ermənistanın milli təhlükəsizlik xidmətinə bağlayır”.

“Biz, deklamatorların avantüraları ilə tanışiq, özü də ən yüksək səviyyəliləri ilə”

Şarmazanova görə, ictimai rəyin emosional fonundan istifadə etməklə, avantüraya getmək olmaz: “Təkrar edirəm, bu “demokratik” Ermənistanın vitse-spikeri E.Şarmazanovun bəlli mövqeyindən də bunu görmək elə çətinlik yaratır.

Rövşən RƏSULOV

Qəliz məxluqlar

İLHAM

Düz sözə nə deyəsən ki. Həqiqətən də, insan dünyaya cinayətkar, oğru, vətənə və xalqına düşmən kəsilmək qismində gəlmir. Hər kəsin həyatda reallaşdırmaq istədiyi fürsətləri və imkanları lazımlıca qiymətləndirə bilmədiyindən, bəzi insanlar uçuruma yuvarlanırlar. Bununla da, nəinki ailəsinin, ümumiyyətlə, cəmiyyətin nifret obyektiinə əvvəlirlər. Bəlkə də “ziyanın yarısından qayıtmak da xeyirdəndir” məsəlinə uyğun olaraq, uçuruma yuvarlanmaqdən qurtulmaq olar. Nə fayda, ağılin topuqda olması, həmin insana həyatın verdiyi növbəti fürsətdən yararlanmağa imkan vermir. Ölüməz şairimiz Xaçanı Şirvani belə insanlar üçün çox gözəl deyib: “O insan ki, dözər dərə, baş əyməz mərdə, namərdə, onu diz çökdürə bilməz tutan dörd əllə dünyani.”

Söz yox ki, sivil dönya dən düz-əməlli insan qiyafəli həyatının müyyən dönməndə dayanır və ətrafına boyanır və səhvələr yol verdiyini anlayır. Bəziləri bu məqamda geri dönməyə çalışır, bəziləri isə - “ne olar, olar” - deyib, yaşayışını davam etdirir. Razılışaq ki, ikincilər sinfinə daha çox şou əhlinin ünlü mütrübələri daxildir. Bu məxluqlar “dünya beş günlüğüdür, ye, iç, atlan və tullan” prinsipini ilə hərəkət edirlər. Onlar üçün fərq etməz, harda atlansınlar və kiminle tullanınlar. Əsası odur ki, saatları şən, ümumilikdə, günləri xoş keçsin. Rəqsanə, Nadir, Aygün, Röya, Damla və bu kimi mütrübələrin düşük, axmaq hərəkətlərini, yersiz, utanc getirən danışıqlarına fikir versək, haqlı olduğum məlum olar. Həm də, tesdiq olunar ki, bu məxluqlar üçün abır-həya deyilən anlayış yoxdur. Yersiz olsa da, Bernard Şounun müdrik keləmi yادırma düşdü. O deyirdi ki, “insan nə qədər çox şeydən həya edərsə, o qədər şəref və qürur sahibi olar”. Dahinin məntiqinə əsaslanıq, Azərbaycan şou-məkənində özüne hörmət edən, düz-əməlli məxluqat yoxdur. “Beşi birinə, biri də heçə dəyəməz” məsəlinə uyğun olaraq, hamısı bir bezin qıraqıdırılar. Hamisini silib-süpürüb, göndərəsən hoppalara.

Deyirəm ki, bu şəbəkədə qaz vurub, qazan doldurmaq gör neca gözqamaşdırıcıdır ki, yetişməkdə olan gənc nəslin bəzi nümayəndələri də, bu şəbəkəyə iştahla baxırlar. Elə gənclər var ki, müxtəlif vasitə və yollardan yararlanmaqla şou əhlinin sıralarına qoşulmağa çalışırlar. Müxtəlif xarici ölkələrdən Azərbaycanımıza üz tutub, Aygünle Roya və Nadir Qafaqzadə ilə bir sırada addimləməğə can atanlar var. Hətta məşhurlaşanlar da az deyil. O gün Çeçenistandan təşrif buyuran adını xatırlamadığım bir xanım mütrübə televiziyyada yayımlanan şou-programında oxumağı ilə yanaşı, sindirə-sindirə elə oynayırdı ki, sanki bu qız havalanıb. Sonradan elan verildi ki, bu xanım özünü yaxşı mənada reklam etmək üçün xüsusi istedadının da olduğunu göstərmək məcburiyyətində qalıb. Yəqin ki, əcnebi mütrübün şou-məkəna iznsiz soxulmağa çalışmasını bəzi həmkarları rahatlıqla həzm etməyəcək. Bir azdan səngərlər qazılacaq və qarşılıqlı top atəşləri başlayacaq. Həmin gəlmənin dəstəyi zəif olsa, vay onun halına. Biçarəni gedər-gelməzə yola salmaq çətin olmayıcaq. Şou məkanında belə misallardan çox çəkmək olar. Hətta əlleri bir qədər uzun olanlar xarici bazarlarına daxil olan mütrübələri də sıradan çıxara bilirlər. Misal kimi, bir qədər əvvəl, Damla adlı mütrübün arkası yaxşı bağlı olmadıqandan, Rəqsanə adlı rəqibi tərefindən Moskvadan deportasiya edilmesini göstərmək olar.

Qısaçı, bəzilərlər ki var, olduqca qəliz məxluqlardır. Onlar özləri bir-birilərinin axırına çıxmalar, cəmiyyətin onlara güc göstərməsi çətin məsəlidir. Amma işartilər, onu deməyə əsas verir ki, şou məkanında bir-birinə diş qıçayanların, yumruq göstərənlərin sayı kifayət qədər çoxdur.

21 avqust 2018-ci il

Pənah Hüseyn yenidən müxalifəti birləşdirmək arzusundadır

"Onlara ancaq boşboğazlıq etmələri qalacaq"

Müxalifət partiyalarının dağılması reallığı çevrilməkdədir. Çünkü partiyalararası qarşidurmalarla yanaşı, təşkilatların daxilində də funksionerlərarası gərgin çəkışmlər mövcuddur. Dündür, AXP sədri Pənah Hüseyn müxalifət düşərgəsində hökm süren ağır, böhranlı durumu aradan qaldırmaq üçün yenidən birlik modelinin yaradılması ideyası ilə çıxış edib.

"Azadlıq Hərəkatçıları" İctimai Birliğinin sədri Təhmasib Novruzov isə "Ses" qəzeti açıqlamasında müxalifətin texnaloqu qismində tanınan P.Hüseynin arzularının növbəti dəfə iflasa uğrayacağını bildirib: "Müxalifət partiya yetkililəri "mehriban düşmənlər" olsalar da, xarici sifarişləri yerine yetirmek məsələsi ortaya çıxanda, birləşmeye çalışırlar. Onlar heç zaman bir-birinə səmimi olmayırlar. Sadəcə olaraq, müxalifət liderlərinin özlərinə sərf edəndə və xarici qüvvələrin tapşırığı olanda, onlar hansısa bir məsəle

ile bağlı bir araya gəlirlər. Amma bu da, çox uzun çekmir. Yeni müxalifət düşərgəsində yeni bloğun yaradılmasıının planlaşdırılması onların xeyrinə heç nəyi dəyişməyəcəkdir. Çünkü onların Azərbaycan xalqı tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur. Demək olar ki, müxalifətin mövcudluğu cəmiyyət üçün de maraqlı deyil".

T.Novruzov müxalifətin uğursuzluğunu düber olmasına AXCP ilə Mütəvəfat arasında ara verməyen savaşın da mühüm rol oynadığını söyləyib: "Bu savaşın əsas səbəbi müxalifət düşərgəsinde birincilik elde etməkdir. Bu da birləşmənin pozulmasına və düşərgə daxilində ciddi problemlərin yaranmasına getirib çıxarı. Müxalifət partiya sədləri, bu gün siyasi fəaliyyətlərdə, ancaq özlərinin maddi maraqlarını güdürlər. Yəni

bu şəxslər üçün partiya maraqları yox, özlərinin şəxsi maraqları daha üstündür. Müxalifət düşərgəsində birinin digeri ilə yola getməməsi, biri digərini sıradan çıxarmaq uğrunda apardığı mübarizə də, müxalifət düşərgəsində birinci olmaq iddialarını reallaşdırmaqdır."

T.Novruzov onu da bildirdi ki, dağıdıcı müxalifət partiya sədləri və digərləri yaramaz hərəkətləri, anormal eməlləri ilə heç zaman cəmiyyətdə özlərinə siyasi dividend qazana bilməyəcəklər: "Çünki ilk önce, radikal müxalifətin xalq tərəfindən heç bir dəstəyi yoxdur. Digər tərəfdən, təmsil olunduqları partiyalarda beş siravi üzvlər tərəfindən qəbul edilmirlər. Bele olan halda, nə ise adı bir məsələdən öz maraqları üçün yarananaraq, onda şou düzəldib diqqət mərkəzində olmağa çalışmaq heç vaxt onlara baş ucalığı getirməyəcəkdir. Onlara ancaq boşboğazlıq etmələri qalacaq".

GÜLYANƏ

Müxalifətin mitinq şousu nəyə xidmət edir?

Və ya mitinq quduzluğunu

Deyir həyə-abır yaxşı şeydir, ancaq qanan üçün. Əgər 25 ilə yaxındır ki, ardıcıl olaraq, biabırçı aksiyalar keçirən müxalifət bunu anlamırsa, deməli onların problemləri var. Çünkü quduzluq infeksiyadır, dağıdıcı müxalifətin da mitinq keçirmək kimi virusundan əl çəkə bilmir ki, bilmir. Dağıdıcı müxalifət özlərinin maddi maraqlarını ve siyasi ambisiyalarını təmin etməyin vacibliyini mitinq keçirməkdə görürür.

Miting azarına mubtəla olan AXCP, "Mütəvəfat" və "Milli Şura" kimi dağıdıcı siyasi qruplaşmalar daha çox canfəşanlıq edir və bu fəaliyyət anti-Azərbaycan dairələrin doktəsi ilə həyata keçirilir. Xüsusilə də, AXCP sədri Əli Kərimli və "Milli Şura"nın formal sədri Cəmil Həsənli həmisi Qərb dairələrində mitinq keçirməklə bağlı tapşırıq alıb və bu gün də fəaliyyətlərini qərəzlə xarici dairələrin dağıdıcı maraqlarının təmin olunması missiyası üzərində qurmaqdadırlar. Daha dəqiq desək, məqsəd ol-

kədə qarşidurma yaratmaq və dağıdıcılığı təhlükə etməkdir. Ən əsas məqam isə, bu dağıdıcı ünsürlər istənilen hadisədən, mövzudan istifadə edərək, Azərbaycanı hədəfə götürür, hakimiyət və ölkədə sosial-iqtisadi uğurlara ləkə yaxmağa çalışırlar. Quduzlaşmış dağıdıcı müxalifət ünsürləri Azərbaycanın nüfuzunu zədələmək üçün xarici anti-Azərbaycan qüvvələrin pozucu fəaliyyətinə, ermənilərə və terrorçulara da bərəət qazandırmağa hazırlırlar. Xüsusilə, dağıdıcı düşərgə quduzları terrorçu və radikal dini qruplaşmaları dəstəkləmək öz siyasi simalarını aşkar şəkildə ortaya qoyurlar. Təsadüfi deyil ki, dağıdıcı müxalifət qruplaşmalarının ön cərgəsində duran antimilli ünsürlər və onların nəzarətində olan media vasitələri "Müsəlman Birliyi Hərəkatı", eyni zamanda, Gəncə hadisələrini töredən terrorcu təşkilatları müdafiə edib, hətta yol verilən cinayət tərkibli əmələrə bərəət qazandırmağa çalışıblar. Buna da onlar Azərbaycan dövlətinin maraqlarına düşmən münasibətlərini nümayiş etdirmək yanaşı, terrorçular-

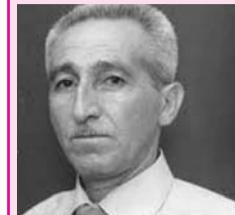
RƏFIQƏ

Sabirabadda narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxs saxlanılıb

Rəspublikanın daxili işlər orqanları tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə tədbirləri qətiyyətə davam etdirilir. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin Şirvan regional qrupundan AZERTAC-a bildiriblər ki, daxil olmuş məlumat əsasında Sabirabad Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olmaqdə şübhəli biliñən Cəlilabad rayonunun Közbulaq kənd sakini, əvvəller məhkum olmuş 37 yaşlı Selim Ağayev saxlanılıb. Rayon polis şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən S.Ağayevin üzərinə keçirilən baxış zamanı onun əlindəki qutudan ümumi çəkisi 980 qram olan tiryek və 495 qram heroin aşkarlanaraq götürülüb. Saxlanılan şəxs istintaqa təhvil verilib, maddi səbutlar isə ekspertizaya təqdim olunub. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

ŞOK: Gömrükçülər avtomobildən nələr aşkar etdilər?

Dövlət Gömrük Komitəsi (DGK) Xaçmaz Gömrük İdarəsinin Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan əməliyyat məlumatına əsasən, idarenin "Xanoba" gömrük postunda səhəd xidmətinin əməkdaşları ilə birgə Rusiyadan gələn Azərbaycan vətəndaşının idare etdiyi "Mercedes Benz Sprinter" markalı avtomobile gömrük baxışı keçirilib. SIA DGK-ya istinadən xəber verir ki, yoxlama zamanı, həmin nəqliyyat vasitəsindən 17 ədəd "iPhone" X markalı mobil telefonlar, ümumi uzunluğu 23,8 sm olan bıçaq və qatlanan bıçaqlı 1 ədəd beşbarmaq aşkar olunub. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Təhmasib Novruzov

MENN +
TALL =?

Mənim ingiliscə elə də güclü savadım yoxdu. Sadəcə, sovet dövründə bir kənd məktəbi şagirdinin öyrənə biləcəyi qədər ingiliscəm var. Amma bu dili öyrənib - öyrənmə-məyimizdən asılı olmayaq, hər gün, hər məqamda onun elementləri ilə rastlaşmalı olur. Hətta iş o həddə çatıb ki, yeni yaranan özəl qurumalar da özlərinə ad seçəndə, bu dil üstünlük verirlər. Nədən? Çünkü mallarını xırıd eləyəndə, bu adın onlara əməlli-başlı köməyi olur. Yəni milliliyimizi beş-on quruşa qurban veririk.

Xülasə, mövzumuz o deyil. Olsa belə, xeyri olmayacığını bilirik. Çak-çukun baş ağırtması özünə qalacaq, dəyirman bildiyini edəcək. İndiki söhbətimizin mövzusu milli dəyərlərlə bağlı olsa belə, məqsəd kiməsə, nəyisə dəyişmək tövsiyəsi deyil. Sadəcə, bir qələm adamı kimi, düşüncələrimi bölüşmək istiyirəm. Dünyada gedən qloballaşma bütün sahələrə sırayət eleyir. Iqtisadiyyata da, mədəniyyətə də, diplomatiyaya da, elmə də, texnikaya da... Amma qloballaşmaya en böyük təsiri milli dəyərlərə, yəni ingiliscə desək, mentalitetlərə olur. Onun da nədəni məlumdur. Çünkü dünyanı qloballaşmaya yönəldirən siyasi başbillerlər beş isteyirlər. Hami min illər boyu milletin ulularının yaratdığı, esrərlərə sınaqdan çıxmış milli dəyərlərini atıb beynəlmiləl mental dəyərləri qəbul etməlidir. Məni də düşündürən, bax, məsələnin bu tərefidir. Nədi axı bu mental dəyərlər? Əvvəl-əvvəl götürdüm ingiliscə -azərbaycanca lügəti. Mental sözünü tapa bilmədim. Sonra ağlıma geldi ki, bu söz yəqin iki sözün birləşməsindən əmələ gəlib. Axtarış tapdım ki, ingiliscə men - kişi, tall - uzunboylu mənasındadır. Bunu çevirdim Azərbaycan türkçəsinə və aydın oldu ki, mental sözünün hərfi mənası "uzunboylu (yəni cüssəli) kişi" deməkdir. Fikir məni götürdü ki, əcəba, Qərb üçün uzunboylu kişi dəyərlərinin mahiyyəti nədən ibarət ola biler ki, siyasetlərində bu söz birləşməsindən bu qədər geninə-boluna istifadə edirlər! Çok düşünüb-düşündirdən sonra, anladığım bu oldu ki, Qərb-ingilis siyaseti bütün dünyaya diktə eliyir ki, hami Avropa kişilərinə oxşasın və bu kişiliyi (?) öz milli dəyərlərindən öndə tutsun. Tall, yəni uzunboylu sözünü de bura bəzək kimi əlavə ediblər ki, yəni yaponlar kimi gödəkboyluların yox, məhz avropalılar kimi uzunboyuların (?) dəyərlərindən söhbət gedir. Burası da məlum. Amma məlum olmayan bir məsələ var axı! Bu gün Avropa kişiləri bir-biri ilə nikaha girir, nəticədə, Avropa qadınları türklər, ərəblər, hətta zəncilərlə cütleşib, nəsil artırırlar. Çok da açıqlanmayan bəzi məlumatlara görə, avropada son illər doğulan körpələrin yarıdan çıxunun atası, məhz sadaladığımız millətlərdəndir. Deməli, milli gen dəyişir. Elə ona görə də, avropa bu mental sözünü, yəni avopasayağı mentalitetizmi təbliği edir ki, gələcəkdə onsu da, avropa xalqlarının sadəcə dili qalacaq, gen isə yadlaşacaq. İndi sual olunur, Avropa da demoqrifik durum niyə bu hala düşüb? Cavab şəxşən mənə aydındır. Mənə aydın olsun. Avropa yer küresinin ayrı-ayrı qütblerində müstəmləkəçilik siyaseti yürüdərək, dünyanın var-dövlətinin mənimseyib, əhalisinin də gürzərəni o qədər yüksəyə qaldırıb ki, onlar üçün elit yaşayış mənasında əlçatmaqlıq qalmayıb. Yəni avropalılar yaşamaq uğrunda mübarizə deyilən təbii hissədən zaman-zaman məhrum olub. Bu hissə olmayıanda, insan xisliyi nəsə axtarır. Onlar da axtarıb-axtarıb təbiətin ziddinə onlər-bəzi mentalitetlər formalaşdırırlar. Məsələn, Valentin günü deyilən, əslində, əxlaqsızlığın bir nümunəsi olan ənənə yaradıblar. Sevgi azadlığı döşünsəniz əxlaqsızlıqla eyniləşdirən bu ənənəni de dünaya təbliği edirlər. Nəticədə getirib indiki acınacaqlı duruma çıxarıb. Millet artırm, məcbur olub başqa genlərə problemlə həll etməyə çalışırlar. Bilmirəm, bu güne döşmək hansı millətə lazımdır? Uzunboyu (yəni cüssəli) kişi mənası verən mental dəyərlərə uyumaq hansı millət, onun geleceyinə xeyirli nəsə və edir? Bir də anladığım odur ki, bu gedisə Avropa vəhşiliyi doğru irəlliləyir. Yəni insanların ilkin dövründə olduğu kimi, çılpaq gəzmək, harda, kiminə geldi cütleşmek, dünyaya gələn övladı ilə de həmin hissələri yaşamaq və s... Kim istəsə məni qinasın, amma vallah, Qerbədəki gedisət bunu göstərir. Odur ki, biz, nə qədər gec deyil, bu "cüssəli kişi"lərden olmayaq, sadə, ata-babamızın olduğu kimi kişi olaq. Yoxsa bizim de sonumuz vəhşi mədəniyyət daşıyıcılarından olacaq. Hələ gec deyil, amma bir az da belə getsə, gec olacaq...

Ənənəvi dəyərlər və ailə hüquqları

Xəsrin 80-ci və 90-ci illərində ölkəmizdə həyatın bütün sahələrində böyük dəyişikliklər baş verdi. Bu dəyişikliklər, ilk növbədə, iqtisadi və siyasi sahələrə öz təsirini göstərdi, bu da, öz növbəsində, sosial-iqtisadi, mədəni-mənəvi sahələrdə dəyişikliyə səbəb oldu. Digər tərəfdən, çağdaş dünyamızda gedən proseslər, qloballaşma, texnologiyanın inkişafı, xalqların integrasiyası, internet və virtuallaşma kimi yeni düşüncə-informasiya modelləri bir tərəfdən, müsbət dəyişikliklərə yol açsa da, bu prosesin tarixi-mədəni irsə, əxlaqi-mənəvi dəyərlərə təsiri heç də birmənalı deyil. Əlbəttə, bütün bu dəyişikliklər ictimai şüuru formalasdırı, istiqamətləndirən mədəni-əxlaqi dəyərlərə də təsirsiz ötüşə bilməzdi.

Bütün bu dəyişmə prosesləri, bütövlükde, Azərbaycan cəmiyyətinin mənəvi dəyərlərini özündə ehtiva edən bütün sahələrində, ayrıca olaraq ailə dəyərləri sahəsində yeni tendensiyaların meydana gəlməsini şərtləndirdi. Sosioziya üzrə fəlsəfə doktoru Əbülfəz Süleymanov yazır: "Sosial həyatda baş veren dəyişiklik ailə institutunun bir çox həyatı funksiyalarında öz mənfi təzahürərini bürüzə verməyə başladı. Bu baxımdan, sosial-mədəni müstəvədə ailə dəyərləri və ənənələrinin əhəmiyyətinin get-gedə azalması bu problemi aktuallaşdırı.

Ailə institutu dünyanın hər yerində cəmiyyətin əsas təsisatlarından biri kimi insani dəyərlərin, nəsillərin tarixi varisliyinin qoruyucusu və inkişaf meyari və əbədi dəyəri sayılmışdır. Bəşəriyyət ailəni tarixin hər bir cəmiyyətin əsasını təşkil edən, insanların ən ali, ülvi və saf duyularını, nəcib niyyətlərini özündə tecəssüm etdirən müqəddəs ittifaq kimi dəyərləndərdir.

Fərd ailədə sosiallaşır, bəşəriyyətə uğurla xidmət etmək üçün zəruri olan keyfiyyətləri eldə edir, təbii fərdiyyətciliyi aradan qaldırır, "başqaları üçün" yaşamağı öyrənir.

Hər bir ailə kiçik dövləte bənzəyir. Onun da öz adət-ənənesi, yaşam tərixi və mühiti var. Bu kiçik dövlət ictimai həyatın mədəni və mənəvi seviyyəsinin yüksəlməsinə və inkişafına böyük təsir göstərir. Məhz ona görə də, sağlam ailə sağlam cəmiyyətin temeli hesab olunur. Bu baxımdan, ailə şəxsiyyəti və cəmiyyəti formalasdırı mühüm sosial institutdur.

Ailə ənənələrin, keçmiş nəsillərin təcrübəsinin qoruyucusu və ötürücsüdü. Bir milleti meydana gətirən ünsürlər içərisində ailə birliliyi və bütünlüyü önməli yer tutur. Belə ki, milli mədəniyyətin teməlləri -milli dil, milli tarix şüru, vətən sevgisi və müasir mədəni dünyagörüşünün əsasları məhz ailədə formalasılır."

Dahi Üzeyir Hacıbəyov "Ev-lənmək məsəlesi" adlı məqaləsində yazırı: "Dünyada hər şey asandır, amma birçə şey çətindir. O şey - evlənməkdir.

Bu əyyamda bizde hər şey aziatski və yevropeyski olduğunu

na görə, arvadlarımız da, həmçinin, aziatski və yevropeyski dir.

Aziatski, yeni oxumamış arvad mal almaq kimi bir şeydir. Məsələn, sən isteyirsən bir at alasan, pulun da var. Gəlirsən dəlləl yanına, o, sənin üçün bir at alır. Sən də o atı getirib, töylədə bağlayırsan. Bəs oxumamış arvad almaq da buna bənzər bir şeydir. Məsələn, sən arvad almaq isteyirsən. Anana ya bacina deyirsən ki, "get mənim üçün bir qız al". Anan, ya bacın çarşabını başına salıb gedir, oranı axtarır, buranı axtarır, axırdı öz xoşuna gələn bir qız seçir. Sən də o qızı alırsan. Qız olur sənin arvadın və oturub evdə saqqız çeynəyir. İndi bu gün sən durub gedəsən və ya pulunu qumara uduzasan və ya piyaniske olasan və ya matışke saxlayasən, sənin arvadın heç vaxt deməz ki, "Ey mənim sahibim, nə üçün mən burada dura-dura, sən pis-pis işlər gorursən?" Arvad bu sözü deməz. Amma oxumamış arvadın evinə gedərsən, otaq səliqəsiz, zir-zibil, çirk, toz-torpaq. Süpürən yox, süpürdürünen yox. Balış üzü, keçinəcək, ərin tuman-köynəyi sapsarı, yuyan yox, yudurtduran yox. Uşağın üzünü it yalasa, doyar. Təmizləyən yox, təmizlətdi-rən yox.

Ona görə, bizim elm oxumış kamal qazanmış cavanlarımız aziatski arvad almaq istəmirlər. Onlar axtarib yevropeyskisini tapırlar. Qıraqmal taxan cavanlarımız da ki, - onların bir çoxu sövdərərən yox. Bəzən üzü, keçinəcək, ərin tuman-köynəyi sapsarı, yuyan yox, yudurtduran yox. Uşağın üzünü it yalasa, doyar. Təmizləyən yox, təmizlətdi-rən yox.

Qıraqmal taxan Görür ki, xeyr, bu oxumuş arvad xatalı şeydir. Bunun əl-ayağını bağlayacaqdır. Deyir, "vaxsey, mən özümü əcəb işə saldım" fikir edir və deyir ki, yaxşı, əlbət, bir gün olar, özümü salaram Məskovuya.

O gün olur. Cavan gedir Moskvaya və şəhərə çatan kimi özünü ölü kimi salır kafe-santa-

na. Matışkeler düzülür bunun dördə tərafına. Arvad-filan yaddan çıxır. Kef, nə kef!.. Pul xəzel kimi səpələnir. Hər gecə belə, hər gecə belə.

Amma heyif, iş belə getirir ki, bunun oxumuş arvadının student qardaşı və ya bir qohumu Moskvada olub, cavanın bu hərəkətini görür və deyir ki, filan-kəs, bu, yaxşı iş deyildir ki, sən edirsən. İndiye qədər kef çəkir-din, çünki subay idin. Amma in-di sən evli adamsan, arvadın da oxumuşdur. Belə şeyləri eşidib, bilsə, səndən inciyər və razı ol-maz ki, azarlı matışkələrdən sonra gedib onu da azarlaş-

sa. Qıraqmal taxan cavan Görür ki, evlənmək onun üçün böyük əngəl oldu. Deyir: "Yox, gərək, evə qayıdan kimi arvadı çadra- layam. Çünkü çadrası olsa, da-nışmaz". Amma arvad çadraya girmək istəmir, dava düşür, qal-maqal çıxır, səs-küy qalxır, axırda baş yarıılır. Qərəz, pis-pis işlər emələ gəlir və qıraqmal ta-xan cavan deyir: "O günə bir daş düşəydi ki, mən oxumuş arvad almaq fikrinə düşdüm. Bai-sin evi yixılsın".

Bəs bundan məlum olur ki, elm və kamalı bir qıraqmal ta-xib, (düşbərə papaq geyməkdən ibarət bilən cavanlardan ötəri oxumuş arvad almaq "xətədir". Məsəl var ki, zər qədrini zərgər bilər".

İslam nöqteyi-nəzərincə, ailə hüquqları müqəddəs hesab olunur.

İlahiyyatçı Seyid Musavi yazır: "Ailənin bütün üzvləri arasında qarşılıqlı anlaşma, səmiyyət və məhribənlik hakim olsa və bütün üzvlər bir-birləri ilə zəncir kimi sarsılmaz əlaqə ya-rada bilsələr, habelə, onların arasında birlilik və xüsusi bağlılıq - mövcud olarsa, orada düzgün və kamil bir təşkilat meydana gələr. Nəticədə, sağlam və güclü özüle malik, səadətə çatmaq üçün üzvlərinin bütün qüvvələri-ni səfərber edən ailə yaranar.

Əgər bunun əksinə olarsa, həmin kiçik vahidlər arasında ziddiyyətlər yaranar və ailə hərc-mərclik ucbatından dağılıb aradan gedər. İnsanın fitrəti öz həyatını qoruyub davam etdir-məyi tələb edir. Bu məqsədə çatmaq üçün o, hər vasitə ilə çalışır. İnsanın bu hədəfini təmin etmək üçün ən yaxşı və ən asan yolu nəsil yetişdirməkdir. Çünkü övlad insanın vücudunun bir hissəsi və onun həyatının davamı deməkdir. Fitrətin bu kəskin istəyinə ailənin təşkil edilməsi ilə cavab verilir.

İnsanın fealiyyətlərinin mü-hüm bir hissəsi və onun iqtisadi çarşışları ailənin yaşayış eh-tiyaclarını ödəmək üçün nəzər-de tutulur."

Ailənin yaranma səbəbləri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

haqqında müxtəlif fikirlər möv-cuddur. Bəziləri nikahın və ailənin təşkilini cinsi ehtiraslarının təmin olunmasına xidmət etdiyini bildirirlər. Digərləri məsələnin iqtisadi tərəfini qabardırlar və deyirlər ki, nikah iki ailə arasındakı ticarətin bir növüdür. Belə fikirlər nikahın əsl hədəfindən, onun ictimai zərurət olmasından və yeni insan nəсли yetişdir-mək məqsədindən çox uzaqdır.

Alman səsiloqu Müller evləmənin səbəbləri barəsində belə deyirdi: "Fərdləri evlənməyə səvq edən üç amil var: iqtisadi ehtiyac, övlada yiyələnmək meylli və eşq. Hər bir cəmiyyətde bu amillərin olmasına baxmayaraq, onların əhəmiyyəti müxtəlif dövrlərdə bir-birindən fərqli olmuşdur. Bəşər həyatının əvvəllerində iqtisadi amilin əhəmiyyəti daha böyük idi. Halbuki qədim sivilizasiyalarda övlada yiyələnmək meyilləri bugünkü cəmiyyətlərdən qat-qat üstün olmuşdur".

İslam nöqteyi-nəzərində ki-şi və qadın bir-birlərini təkmil-leşdirirlər. Zəriflik və ya sərtlik onların heç biri üçün məziyyət hesab olunmur.

"Allah onların dualarını qəbul edərək cavab verdi: "İster kişi, istərsə də qadın olsun, mən heç birinizin eməlini puça çıxarma-ram, Siz bir-birinizdənsiniz".

Əxlaqi fəzilətlərə və yüksək imanla malik olan bir çox qadınlar heqiqi səadətə nail olurlar. Amma nəfsani istəklərə, şəriətə zidd olan meyillərə uyğun bir çox kişilər bədbəxtliyə düber olurlar.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

105 yaşlı amerikalı hərbçi diplomunu 83 ildən sonra alıb

BŞ-da təqaüdə çıxmış 105 yaşlı keçmiş hərbçi Bill Voqt 1935-ci ildə ala bilmədiyi diplomunu 83 ildən sonra əldə edib. AZERTAC sozcu.com.tr saytına istinadla xəber verir ki, Bill Voqt İkinci Dünya və Koreya müharibələrində ABŞ donanmasında xidmət edib. Sonra bir müddət Pentagonda işləyib və oradan da təqaüdə çıxıb.

B.Voqt üçün San Dieqo Universitetinin şəhərciyində xüsusi mərasim təşkil edilib. Universitetin nümayəndəleri onun həmin dövründə indiyə qədər sağ qalan yeganə hərbçi olduğunu bildiriblər. 105 yaşlı keçmiş hərbçi 1931-ci ildə ali məktəbə daxil olsa da, məzun olduqdan sonra iş axtardığı üçün buraxılış mərasimində iş tirak etməyib və buna görə də o, diplom ala bilməyib.

Yeni qurğu dünyyanın istənilən yerində internetə qoşulmağa imkan verəcək

"**A**lcatel" şirkəti dünyanın istənilən yerində internetə sürətli qoşulma üçün "HH40V" portativ marşrutlayıcısını təqdim edib. AZERTAC "4PDA" resursuna istinadla xəber verir ki, "Qualcomm MDM9207" çipi üzərində qurulan qurğu bütün şəbə-

kə standartlarını, o cümlədən 4G şəbəkəsini dəstəkləyir. Bundan başqa, marşrutlayıcısını naqili "Ethernet" qoşulması vasitəsilə istifadə etmək olar.

"Alcatel HH40V" iki "Ethernet" portu və 150 Mbit/saniye yükləmə sürətinə malik "4G LTE" modulu ilə təchiz edilib. Yeni qurğu "Wi-Fi" şəbəkəsini eyni anda 32 istifadəçi üçün 300 Mbit/saniye sürətində paylayır. Məlumatla görə, daim internetə qoşulmuş vəziyyətdə qalmaq üçün "Alcatel HH40V" marşrutlayıcısında əsas və ehtiyat qoşulma rejimlərini seçmək mümkündür. Məsələn, kabel vasitəsilə əlaqə itən zaman 4G qoşulma avtomatik aktivləşir. "LTE" siqnalının gücləndirilməsi üçün qurğu 2 desibel əmsallı iki antenadan istifadə edir. "Alcatel HH40V" marşrutlayıcısının qiyməti 70 dollar təşkil edir.

Çində 88 milyon dollarlıq kriptovalyuta oğurlayan üç haker saxlanılıb

Cinin Şansi vialayətinin Sian şəhərində hüquq-mühafizə orqanları 600 milyon yuan (88 milyon dollar) dəyərində virtual valyuta oğurlamaqda şübhəli bilinən üç hakeri saxlayıb. AZERTAC RIA Novosti agentliyinə istinadla xəber verir ki, istintaq bu il martın 30-da şəhər polisinə Çan adlı şəxsin kompüterində kriptovalyutanın oğurlanması barədə məlumat daxil olduqda başlanılıb. Həmin vaxt virtual valyutanın bazar qiyməti təxminən 100 milyon yuan təşkil edirdi. Saxlanılan şəxslərin digər vətəndaşların və şirkətlərin də kompüterlərində müxtəlif məlumatlar oğurladıqları bildirilir.

ELAN

"ÇIARDELL" MMC (vən 140 4149511)-yə məxsus "Reyster-dən çıxarış" və "Nizamname" itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev
Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Ses

Son səhifə

21 avqust

Elmar Qasımov Avropa çempionu oldu!

Balarusun paytaxtı Minsk şəhərində cüdo üzrə Avropa açıq çempionatına yekun vurulub. Report xəber verir ki, beynəlxalq turnirin ikinci günü millimiz üçün uğurlu olub. 100 kq çeki dərəcəsində ölkəmizi təmsil edən Elmar Qasımov bütün rəqiblərinə qalib gələrək fəxri kürsünün en yüksək pilləsinə qalıb. Cüdoçumuza Minsk turnirinin qızıl medali təqdim edilib və onun şərəfinə dövlət himnimiz səsləndirilib, üç rəngli bayraqımız qaldırılıb. Qeyd edək ki, 40 ölkədən 390 (272 kişi, 118 qadın) cüdoçunun qüvvəsinə sadidi Avropa açıq çempionatında Azərbaycan millisi 12 (4 kişi, 8 qadın) cüdoçu ilə təmsil olunub. Yarışın ilk günü qadın cüdoçumuz Ayşə Qurbanlı bürünc medala layiq görüllüb.

Boksçularımız beynəlxalq turnirdə 1 qızıl və 2 bürünc medal qazanıblar

Serbiyanın Vrbas şəhərində yeniyetmə boksçular arasında keçirilən beynəlxalq turnir başa çatıb. AZERTAC xəber verir ki, 24 ölkənin qatıldığı yarışda Azərbaycan millisi 1 qızıl və 2 bürünc medal qazanıb. Vaqif Kazimovun rəhbərlik etdiyi yığmamızın heyətində Murad Allahverdiyev (80 kq) bütün rəqiblərinə qalib gələrək çempion adını qazanıb. O, finalda hindistanlı Abhimanyu Lourani 5:0 (30:27, 30:27, 30:27, 29:28, 29:28) hesabı ilə meğlub edib. Komandamızın digər boksçularından Əli Zamanova (48 kq) Əzrak Bəbirov (54 kq) 3-cü yerlər kifayətlənilənlər. Onlar yarımfinalda müvafiq olaraq, Bişvamitra Çinqıhtam və Laxmani Thanqıamçaya (hər ikisi Hindistan) uduzublar. Qeyd edək ki, millimiz turnirə 8 boksçu ilə qatılmışdır.

Kriştiano Ronaldusuz ilk antirekord

"**R**eal Madrid" klubunun avqustun 19-da keçirdiyi İspaniya çempionatının ilk turunu 48466 nəfər tribunadan izləyib. Bu, son 10 mövsümün ən aşağı göstəricisidir və klubun tərəfində antirekorda səbəb olub. Belə ki, sonuncu dəfə bu cür aşağı göstərici 2009-cu ilin mayında qeydə alınıb. "Real Madrid"ın "Santyaqo Bernabeu"da "Malyorka"ya 1:3 hesabı ilə uduzduğu matça 45 min azarkeş gəlmişdi. Qeyd edək ki, "Santyaqo Bernabeu"nun azarkeş tutumu 81044 nəfərdir. 2009-cu ilin yayında İngiltərənin "Manchester Yunayted" klubundan "Real Madrid" klubuna keçən Kriştianu Ronaldu ötən ay Turin şəhərinin təmsilçisi "Juventus"a transfer olunub.

"Qəbələ" "Neftçi"yə uduzub

Futbol Topaz Premyer Liqasının ikinci turunun maraqlı gözlənilən mərkəzi oyununda "Qəbələ" və "Neftçi" üz-üzə gəlib. "Dalğa Arena"da keçirilib. Baş hakim Rəhim Həsənovun idarə etdiyi qarşılaşma "Neftçi"nin qələbəsi ilə başa çatıb (2:1). Paytaxt komandası bu mövsüm çempionatda ikinci qələbəsini qazanıb. Qeyd edək ki, bu rəqiblər indiyədək ölkə çempionatında 40 dəfə üz-üzə gəlib. Matçların 17-də "Neftçi", 15-də isə "Qəbələ" qələbə qazanıb, 8 qarşılaşma isə heç-heçə yekunlaşıb. "Neftçi" növbəti oyununu səfərdə "Qarabağ"a qarşı keçirəcək. "Qəbələ" isə eyniadlı şəhər stadionunda "Sumqayıt"ı qəbul edəcək.

A Seriyasında 1,14 milyard avroluq transfer

Italiya A Seriyasında iştirak edən 20 komanda bu yay mövsümündə transfer pencəresində 1,14 milyard avro xərcleyib. SIA xəber verir ki, oyuncuların transferin qiymətlərinə görə Seriya A-da ən çox pul xərcleyən komanda "Juventus" klubudur. Klub rəhbərliyi transferə 250 milyon avro pul ayırib. Turin komandası portugaliyalı Kriştiano Ronaldonu (100 milyon avro), Joao Kanselonu (40 milyon avro), Duqlas Kostanı (40 milyon avro) və Leonardo Bonucini (35 milyon avro) sıralarına qatıb. "Roma" klubu bu siyahıda ikincidir. O, transferlərə 136 milyon avro xərcleyib. Bu il İtaliya klubları yalnız İngiltərə Premyer Liqa (1,43 milyard avro) komandalarından geri qalır. Ümumilikdə, bu yay mövsümündə İtaliya A Seriyasında 3317 transfer qeydə alınıb. Bunlardan 62,3 faizində klublar azad agent statusu daşıyan futbolçularla müqavilə bağlayıblar. Keçidlərin 16 faizi icarə əsasında olduğu halda, 11,6 faizində klublar öz aralarında razılıq sözleşməsi imzalayıb. Nəhayət, 10,1 faiz icarədən geri qaytarılanların payına düşür.

Qəzet bazar və bazar ertəsində başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500